

RSPO

Roundtable on Sustainable Palm Oil

RSPO- certificeringssystemen

Definitief document goedgekeurd door de raad van bestuur van RSPO

26 juni 2007

Goedgekeurd door de raad van bestuur op 30 augustus, 2011 op basis van de herziene procedure voor de goedkeuring van de internationale algemene criteria als een nationale interpretatie in kleine producerende landen (bijlage 1A)

Inhoud

1. Introductie	4
1.1. Overzicht van dit document	5
1.2 Elementen van een certificeringregeling.....	6
2. Certificeringnorm	7
2.1. Duurzame productie van palmolie	7
2.2. Vereisten toeleveringsketen voor duurzame palmolie Het.....	7
3. Vereisten erkenning: Mechanisme voor goedkeuring en controle van externe certificeringinstanties	9
4. Vereisten certificeringproces	11
4.1. Specifieke bevoegdheden van beoordelingsteams	11
4.2. Beoordelingsproces	12
4.3. Inzamelen van bewijs van belanghebbenden tijdens certificeringbeoordelingen	15
4.4. Algemene beschikbaarheid van documentatie, inclusief de resultaten van certificering.	16
4.5. Belangenverstrengeling	16
4.6. Mechanismen voor klachten en bezwaren.....	17
4.7. Controle van claims	17
5. Financiering van RSPO-certificering	18
6. Definities.....	18
Bijlage 1: Procedure goedkeuring van nationale interpretaties.....	19
1. Achtergrond.....	19
2. Deelname.....	20
3. Inhoud.....	20
4. Proces	21
5. Goedkeuring	21
Bijlage 1a: Procedure voor goedkeuring van de internationale algemene criteria als een nationale interpretatie in kleine, producerende landen.	23
1. Achtergrond.....	23
2. Vereisten voor aanname	24
3. Algemene raadpleging.....	24
4. Goedkeuring	25
5. Richtlijnen met betrekking tot wat gepaste nationale wetgeving is.....	25
6. Richtlijnen met betrekking tot wat gepaste nationale wetgeving is	27
Bijlage 2: Procedure goedkeuring certificering instanties.....	27
1. Achtergrond.....	27
2. Eerste goedkeuring van certificeringinstanties	27
3. Jaarlijkse heroverweging certificeringinstanties	28
4. Gebruik van RSPO-claims.....	29
Bijlage 2 Controlelijst voor certificeringinstanties die een aanvraag indienen.....	30
Bijlage 3: Grote afwijkingen van de RSPO-principes en criteria - definitie van verplichte indicatoren.....	32

Bijlage 4: Opmaak algemeen beknopt verslag.....	39
Bijlage 4A: Procedure voor jaarlijkse surveillance.....	40
beoordelingen.....	40
Bijlage 5: Procedure voor klachten en bezwaren met betrekking tot de prestatie van	
certificeringinstanties	45
1. Achtergrond.....	45
2. Het accepteren van een klacht of bezwaar	45
3. RSPO-klachtencomité voor certificering.....	46
4. Klachtenproces	47
5. Kosten	47

1. Introductie

De ronde tafel voor duurzame palmolie (RSPO) is een internationaal, multistakeholder-initiatief voor duurzame palmolie. Leden van de RSPO en deelnemers aan de activiteiten daarvan hebben veel verschillende achtergronden, inclusief plantagebedrijven, producenten en verkopers van palmolieproducten, milieu-NGO's en sociale NGO's en komen uit veel verschillende landen die palmolieproducten gebruiken. De belangrijkste doelstelling van RSPO is het "promoten van de groei en het gebruik van duurzame palmolie via coöperatie binnen de toeleveringsketen en open dialoog tussen de belanghebbenden."

De RSPO-principes en criteria voor de productie van duurzame palmolie die in november 2005 werden aangenomen, worden gedurende een periode van twee jaar vanaf de datum van aanname toegepast op een proefimplementatie en zullen aan het einde van deze periode bekeken worden.

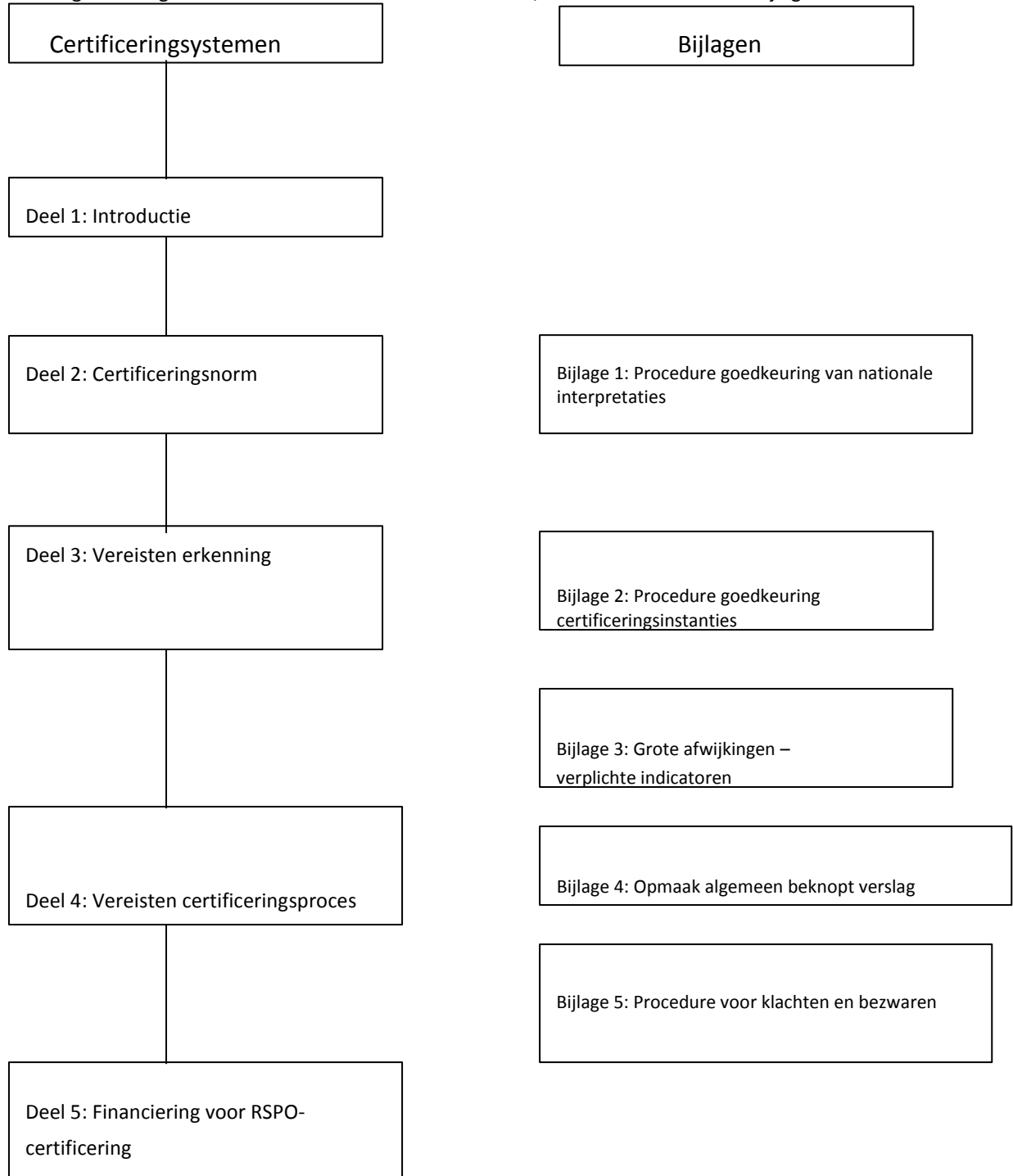
Er kunnen geen algemene claims gemaakt worden met betrekking tot de RSPO-principes en criteria zonder externe certificering en autorisatie van RSPO. Derde partij certificeringsregelingen zijn nodig voor de evaluatie van naleving met de RSPO-principes en criteria, en in audits van toeleveringsketens ter verificatie van naleving van de vereisten voor de traceerbaarheid van duurzame palmolie.

De verificatiewerkgroep (VWG) van RSPO is opgericht om gedetailleerde aanbevelingen te leveren betreffende certificeringregelingen die beschouwd moeten worden door de raad van bestuur van RSPO. Het doel van deze gedetailleerde vereisten is ervoor te zorgen dat RSPO-beoordelingen uitgevoerd worden met objectiviteit en consistentie, samen met de vereiste kwaliteit technische nauwkeurigheid en geloofwaardigheid van belanghebbenden.

Deze certificeringssystemen zullen na twee jaar door RSPO bekeken worden. De raad van bestuur van RSPO kan naar eigen goeddunken ook beslissen om aspecten van deze systemen op andere momenten te bekijken. Certificeringinstanties zullen gevraagd worden een jaarlijkse bijeenkomst te houden om de beste praktijken te bekijken en feedback te leveren aan RSPO.

1.1. Overzicht van dit document

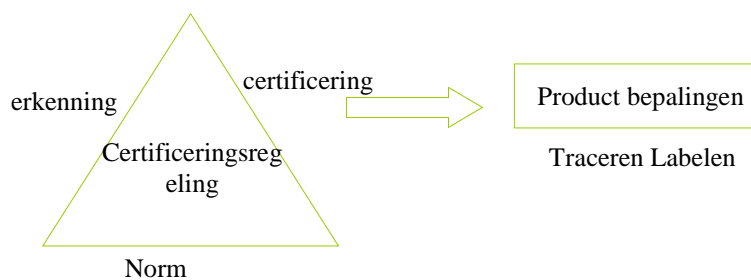
Het volgende diagram toont de structuur van dit document, inclusief links naar elke bijlage:

1.2 Elementen van een certificeringsregeling

Certificeringsregelingen bestaan altijd uit drie hoofdelementen:

- Certificeringsnorm. Deze zet de vereisten uiteen waaraan voldaan moet worden en op basis waarvan certificeringsbeoordelingen uitgevoerd worden. De RSPO-systemen worden in deel 2 hieronder uitgebreid beschreven.
- Vereisten erkenning. Dit is het goedkeuringsmechanisme om te garanderen dat de organisaties die certificering afnemen competent zijn en betrouwbare en consistente resultaten produceren. De RSPO-systemen worden in deel 3 hieronder uitgebreid beschreven.
- Vereisten certificeringsproces. Dit is het proces om vast te stellen of er voldaan is aan een set vereisten (bv. norm), dit wordt normaal gesproken uitgevoerd door een certificeringsinstantie. De RSPO-systemen worden in deel 4 hieronder uitgebreid beschreven.

2. Certificeringsnorm

De RSPO-certificeringsnormen zijn als volgt:

2.1. *Duurzame productie van palmolie*

De productie van duurzame palmolie bestaat uit juridische, economisch levensvatbare, milieubewuste en sociaal nuttig beheer en activiteiten. Dit wordt geleverd via de toepassing van de RSPO-principes en criteria voor de productie van duurzame palmolie en de bijbehorende indicatoren en richtlijnen (hier wordt in dit document naar verwezen met de 'RSPO-criteria'). Alle RSPO-criteria zijn van toepassing op het beheer van palmolie. Alle relevante RSPO-criteria zijn ook van toepassing op molens.

Nationale interpretaties van de internationale indicatoren en richtlijnen zullen ook ontwikkeld worden om de algemene controle te behouden op de kwaliteit van indicatoren en richtlijnen die claimen officiële interpretaties te zijn, vooral in de plaatselijke wettelijke context moeten nationale interpretaties goedgekeurd of erkend worden door RSPO. Deze goedkeuring vereist de volgende stappen:

- Deelname: Goedkeuring van de samenstelling van de nationale multistakeholder-werkgroep door RSPO.
- Proces: Het opstellen van nationale interpretaties door de nationale multistakeholder-werkgroep, veldproeven en nationale openbare raadpleging.
- Goedkeuring: Eerste versie nationale interpretaties wordt ingediend bij RSPO ter formele goedkeuring.

Zie bijlage 1: Procedure voor de goedkeuring van nationale interpretaties.

Nadat een nationale interpretatie goedgekeurd is wordt deze geaccepteerd als verdere specificatie van de internationale RSPO-criteria.

Totdat een nationale interpretatie van de internationale indicatoren en richtlijnen ontwikkeld en formeel goedgekeurd is door RSPO is de toepasbare norm de internationale RSPO-criteria. In het geval dat de internationale RSPO-criteria gebruikt worden, moet de certificeringsinstantie via een adviesend proces plaatselijke indicatoren ontwikkelen, beschikbaar in de lokale taal. De eerste interpretatie van een certificeringsinstantie in een land moet ingediend worden bij het secretariaat van RSPO.

2.2. *Vereisten toeleveringsketen voor duurzame palmolie*

Het palmoliemateriaal kan door veel productie- en logistieke fasen lopen tussen de teler en het product.

Individuele partijen palmolie kunnen verhandeld worden via één van de drie toeleveringsmechanismen die goedgekeurd zijn door RSPO:

- Fully segregated (Volledig gescheiden)
- Mass Balance (Massa Gebalanceerd)
- Book and Claim (Geboekt en Gevorderd)

Voor de eerste twee, fully segregated en mass balance, is traceerbaarheid vereist van de plantage tot het gecertificeerde eindproduct. Het mechanisme dat gebruikt wordt om palmolie te traceren zal gespecificeerd worden in bijlage 7 van het RSPO-document. Het ontwikkelen van een mechanisme voor de traceerbaarheid van palmolie van de plantage tot de eindgebruiker – definitief rapport augustus 2006. Naleving van de vereisten voor traceerbaarheid zullen geverifieerd worden door een erkende certificeringsinstantie.

3. Vereisten erkenning: Mechanisme voor goedkeuring en controle van externe certificeringsinstanties

3.1 Certificering moet uitgevoerd worden door een instantie die voldoet aan deze accreditatie vereisten. Individuen kunnen niet goedgekeurd worden als certificeringsinstantie.

3.2 RSPO zal een mechanisme gebruiken voor het goedkeuren van certificeringsinstanties die gebaseerd is op accreditatie volgens *ISO/IEC-richtlijn 65: 1996 Algemene vereisten voor instanties die certificeringssystemen voor producten uitvoeren en/of ISO/IEC-richtlijn 66: 1999 Algemene vereisten voor instanties die beoordelingen en certificering/registratie uitvoeren van milieubeheersystemen*¹, waarbij de algemene erkenning ook aangevuld wordt met een set specifieke RSPO-vereisten voor het certificeringsproces.

3.3 Certificeringsinstanties moeten erkend zijn door nationale of internationale erkenninginstanties, zoals hun organisatie, systemen en procedures conform ISO-richtlijn 65 en/of ISO-richtlijn 66 zijn.

3.4 De erkenningsinstantie zelf moet functioneren conform de vereisten van ISO 17011:2004 Beoordeling conformiteit – algemene vereisten voor accreditatie instanties die de conformiteit van instanties accrediteren. Dit moet aangetoond worden als ondertekenaar voor het gepaste International Accreditation Forum (IAF) Multilateral Recognition Arrangement (MLA) of via volledig lidmaatschap van de International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance (ISEAL).

3.5 RSPO verzoekt erkenningsinstanties om RSPO op de hoogte te brengen indien zij een klacht hebben ontvangen van een RSPO-belanghebbende over hun bevoegdheid of proces, of over de resultaten van een erkenningsbeoordeling of -implementatie. ISO/IEC 17011 vereist dat erkenningsinstanties binnen 60 dagen klachten afhandelen. Indien een erkenningsinstantie niet binnen die periode een klacht afhandelt, dan wordt de instantie verzocht het secretariaat van RSPO onmiddellijk op de hoogte te brengen. RSPO zal erkenningsinstanties elk jaar beoordelen.

3.6 Om de technische nauwkeurigheid en geloofwaardigheid te leveren die vereist is voor een sectorspecifieke aanpak, zoals de RSPO-principes en criteria waaronder veel op prestatie gebaseerde vereisten die gerelateerd zijn aan milieureisten, heeft RSPO de vereisten van ISO-richtlijn 65 of ISO-richtlijn 66 aangevuld met een set specifieke vereisten voor het certificeringsproces.² Deze aanvullende vereisten voor certificering volgens de RSPO-criteria en de RSPO-norm voor toeleveringsketens moeten geïncorporeerd worden binnen de erkende systemen van de certificeringsinstantie. De aanvullende RSPO-vereisten worden in deel 4 hieronder gedefinieerd.

¹ Richtlijn 66 zal in de komende twee jaar geleidelijk vervangen worden door ISO/IEC 17021:2006

² Erkenninginstanties zullen naar verwachting in de loop der tijd specifieke erkenning ontwikkelen voor RSPO-certificering.

3.7 De certificeringsinstantie moet door middel van het indienen van eens jaarlijks verslag aan RSPO aantonen dat hun erkende systemen alle vereisten die in deel 4 hieronder beschreven staan bevatten. Implementatie van deze vereisten zal jaarlijks door RSPO bekeken worden.

Zie bijlage 2: Procedure goedkeuring certificeringsinstanties

4. Vereisten certificeringsproces

ISO-richtlijn 65 en ISO-richtlijn 66 erkennen dat er aanvullende vereisten zijn voor specifieke certificeringsregelingen. De vereisten voor RSPO-certificeringsaudits bevatten de volgende aanvullende elementen naast die gespecificeerd door ISO-richtlijn 65 of ISO-richtlijn 66. Deze aanvullende elementen zijn nodig om een voldoende mate van technische nauwkeurigheid en geloofwaardigheid te garanderen.

Het erkende systeem van de certificeringsinstantie moet de volgende specifieke vereisten bevatten:

4.1. Specifieke bevoegdheden van beoordelingsteams

4.1.1 De certificeringsinstantie moet de minimale bevoegdheden van hoofdbeoordelaars en de vereisten voor beoordelingsteams definiëren, voor zowel RSPO-criteria als toeleveringsketens. Deze moeten minimaal conform de specificaties die gedefinieerd zijn in ISO 19011: 2002 Richtlijn voor controle van kwaliteit- en/of milieubeheersystemen waarbij rekening gehouden moet worden met de specifieke vereisten voor de evaluatie van palmolie en bewakingsketen, zoals hieronder beschreven.

4.1.2 Beoordelingsprocedures voor certificeringsbeoordelingen op basis van de RSPO-criteria eisen dat de teams kunnen aantonen dat zij voldoende palmolie expertise hebben om alle vereisten van de RSPO-criteria met betrekking tot een specifieke beoordeling van de juridische, technische, milieu- en sociale kwesties aan te pakken en zij moeten teamleden hebben die vloeiend de talen spreken die relevant zijn voor de locatie waar de specifieke beoordeling plaatsvindt, inclusief de talen van eventueel getroffen partijen, zoals plaatselijke gemeenschappen.

Hoofdauditoren moeten ten minste het volgende hebben,

- minimaal een opleiding na de middelbare school in landbouwwetenschappen, milieuwetenschappen of sociale wetenschappen;
- ten minste vijf jaar professionele ervaring op een gebied dat relevant is voor de audit (bijv. palmoliebeheer; landbouw, ecologie, sociale wetenschappen);
- training in de praktische toepassing van de RSPO-criteria en RSPO-certificeringssystemen;
- succesvolle afronding van een ISO 9000/19011-hoofdauditorcursus;
- een begeleide trainingsperiode in praktische controles op basis van de RSPO-criteria of soortgelijke duurzaamheidsstandaarden, met een minimum van 15 dagen auditervaring tijdens ten minste 3 audits bij verschillende organisaties.

4.1.3 Beoordelingsprocedures voor verificatiebeoordelingen op basis van de RSPO-criteria moeten eisen dat teams kunnen aantonen dat zij voldoende kennis en ervaring hebben om alle vereisten van

de RSPO-criteria aan te kunnen pakken, inclusief de juridische, technische, milieu- en sociale kwesties met betrekking tot een specifieke beoordeling:

- Veldwerkervaring in de palmolie-sector of aantoonbaar equivalent.
- Goede landbouwpraktijken (GAP) en geïntegreerde gewasbestrijding (IPM), gebruik van pesticiden en meststoffen.
- Audit van gezondheid en veiligheid op de boerderij en de verwerkingsfaciliteiten, bijvoorbeeld OHSAS 18001 of beroeps-, gezondheids- & veiligheidszorgsysteem.
- Kwesties betreffende het welzijn van werkers en sociale auditervaringen, bijvoorbeeld met SA8000 of aanverwante sociale of ethisch boekhoudingcodes.
- Milieu- en ecologische controles, bijvoorbeeld ervaring met biologische landbouw, ISO 14001 of milieubeheersystemen (EMS).
- Beheersing van de hoofdtalen die relevant zijn voor de locatie waar de specifieke beoordeling uitgevoerd wordt, inclusief de taal van mogelijke getroffen partijen, zoals van plaatselijke gemeenschappen.

4.2. Beoordelingsproces

4.2.1 De certificeringsinstantie moet de procedures voor het beoordelingsproces definiëren. Deze moeten minimaal conform de specificaties zijn die gedefinieerd zijn in *ISO 19011: 2002 Richtlijnen voor audits van kwaliteit en/of milieubeheersystemen*.

4.2.2 De procedures moet eisen dat de eerste certificeringsbeoordelingen en de daaropvolgende controle- of surveillancebeoordelingen, de gepaste reeks methoden bevatten om objectief bewijs in te zamelen, inclusief documentatiebeoordelingen, veldcontroles en interviews met externe belanghebbenden (zie deel 4.3 hieronder).

4.2.3 De certificeringseenheid zal de molen en de voorraadbasis zijn:

- De certificeringseenheid moet zowel direct beheerd land (of landgoed (estate)) en verenigde kleine boeren of contracttelers indien landgoederen legaal gevestigd zijn met proporties van land die aan elkaar toegewezen zijn.
- Al de FFB van direct beheerd land (of landgoed) moet op basis van certificeerbare standaarden geproduceerd worden. De molen zal een plan ontwikkelen en implementeren om ervoor te zorgen dat 100% van de verenigde kleine boeren en contracttelers binnen drie jaar de certificeerbare norm behalen.

4.2.4 Organisaties¹ met een meerderheidsbelang¹ in en/of beheercontrole van meer dan één autonoom

¹ Voor groepen met complexe beheerstructuren is het volgende vereist:

(a) Een verklaring van de ultieme controlerende aandeelhouders en directeurs in het beherende bedrijf of de beherende bedrijven.

bedrijf dat palmolie teelt, mogen individuele beheerseenheden en/of dochterondernemingen certificeren mits zij voldoen aan het volgende:

RSPO-lidmaatschap

- (a) De moederorganisatie of één van de meerderheidsdochterondernemingen² en/of beheerde dochterondernemingen is lid van RSPO. De vereisten (b) tot (j) zullen van toepassing zijn, ongeacht of het geregistreerde RSPO-lid een moedermaatschappij of een dochteronderneming is;

Tijdsgebonden plan

- (b) Een uitdagend tijdgebonden plan voor het certificeren van alle relevante entiteiten³ wordt tijdens de eerste certificeringsaudit ingediend bij de certificeringsinstantie (CB). Het tijdgebonden plan moet een lijst met dochterondernemingen, landgoederen en molens bevatten. De certificeringsinstantie zal verantwoordelijk zijn voor het bekijken van de gepastheid van dit plan⁴ en moet rekening houden met opmerkingen die na het algemene raadplegingsproces ontvangen worden door belanghebbenden. Voortgang met betrekking tot dit plan zal geverifieerd en gemeld worden in de daaropvolgende jaarlijkse surveillancebeoordelingen (zie bijlage 4). Indien de certificeringsinstantie die de surveillance-audit uitvoert anders is dan de instantie die eerst het tijdgebonden plan accepteerde, moet de laatste certificeringsinstantie de gepastheid van het tijdgebonden plan op het moment van de eerste acceptatie accepteren en moet alleen de voortdurende gepastheid controleren.
- (c) Enige herzieningen van het tijdgebonden plan of aan de omstandigheden van het bedrijf leiden ertoe dat het plan moet worden herzien (zoals voorzien in de richtlijn voor surveillancebeoordelingen, bijlage 4) om te zien of het nog gepast is, daarom worden veranderingen aan het tijdgebonden plan alleen toegestaan wanneer de organisatie kan aantonen dat deze gerechtvaardigd zijn. De vereisten zijn ook van toepassing op nieuw verkregen dochterondernemingen op het moment dat het bedrijf wettelijk geregistreerd is bij de plaatselijke notaris of kamer van koophandel (of equivalent).
- (d) Indien er geïsoleerde achteruitgangen zijn in de implementatie van een tijdgebonden plan, dan is er sprake van een kleine afwijking. Indien er bewijs is van systematische problemen met de implementatie van het plan, dan is er sprake van een grote afwijking.

-
- (b) Hetzelfde als alle functionerende groepen.
 - (c) Aanmelding voor lidmaatschap bij het bedrijf of de bedrijven met de meeste activa.
 - (d) Aanmelding voor lidmaatschap bij het beherende bedrijf of de beherende bedrijven.

2 Relevante entiteiten – inclusief de toewijding van beide bedrijfseenheden en moederbedrijf aan RSPO, lidmaatschapstatus en betrokkenheid bij palmolie voor elke dochteronderneming

1 Meerderheidsbelangen: de grootste deelneming. Indien de grootste deelnemingen gelijk zijn (bijv. 50/50) dan is dit van toepassing op de organisatie die het beheert.

3 voornamelijk, dat de tijdsperiode voldoende uitdagend is rekening houdend met de omstandigheden van elke entiteit

Vereisten voor niet-gecertificeerde beheereenheden en/of bedrijven

- (e) Geen vervanging van oerbos of gebieden die geïdentificeerd zijn als gebieden met High Conservation Values (HCVs) of vereist zijn om HCVs te behouden of versterken conform RSPO-criterium 7.3. Nieuwe beplantingen vanaf 1 januari 2010 moeten voldoen aan de RSPO-procedure voor nieuwe beplantingen (bijlage 5).
- (f) Landconflicten, indien aanwezig, moeten via een wederzijds overeengekomen proces opgelost worden, bijv. RSPO-bezwaarprocedure of faciliteit voor geschillenbeslechting conform RSPO-criteria 6.4, 7.5 en 7.6.
- (g) Arbeidsgeschillen worden, indien aanwezig, via een wederzijds overeengekomen proces opgelost, conform RSPO-criterium 6.3.
- (h) Wettelijke niet-naleving wordt, indien aanwezig, opgelost in overeenstemming met de wettelijke vereisten, met verwijzing naar RSPO-criteria 2.1 en 2.2.
- (i) Certificeringsinstanties zullen tijdens alle beoordelingen van beheereenheden de naleving van deze regels beoordelen voor gedeeltelijke certificering (zie bijlage 4). Beoordeling van naleving van vereisten (e) – (h) door de certificeringsinstantie op basis van zelfverklaringen die uitsluitend door het bedrijf geuit zijn, zonder andere ondersteunende documenten, wordt niet geaccepteerd. Verificatie van naleving moet gebaseerd zijn op de volgende aanpak:
 - Positieve verklaring die gebaseerd is op zelfevaluatie (d.w.z. interne audit) van de organisatie. Dit vereist bewijs van de zelfevaluatie tegen elke vereiste.
 - Gerichte raadpleging met belanghebbenden kan uitgevoerd worden door de certificeringsinstantie. Indien dit al is uitgevoerd door een certificeringsinstantie, kunnen andere certificeringsinstanties via de organisatie verzoeken om een beknopt verslag.
 - Indien nodig kan de certificeringsinstantie bepalen dat verdere raadpleging van belanghebbenden of een veldinspectie nodig is, tijdens het beoordelen van het risico op niet-naleving van de vereisten.
- (j) Voor vereisten (e) – (h) kan de aanpak voor het definiëren van grote afwijkingen toegepast worden vanuit de relevante nationale interpretatie. Bijvoorbeeld, indien een afwijking van een 'belangrijke indicator' in een niet-gecertificeerd landbouwbedrijf/managementeenheid geïdentificeerd wordt, kan de huidige certificeringsbeoordeling niet verder naar een succesvolle conclusie gaan totdat dit is aangepakt.
- (k) Het niet aanpakken van de vereisten (e)-(h) kan leiden tot opschorting van certificering (conform de RSPO-document regels over niet-naleving van certificeringssystemen).

4.2.5 Certificeringsbeoordelingen zullen afwijking van elke indicator bepalen. Afwijkingen moeten beoordeeld worden als klein of groot conform bijlage 3. Een certificaat van conformiteit met de RSPO-criteria kan niet uitgegeven worden indien er sprake is van grote afwijkingen. Grote afwijkingen die tijdens surveillancebeoordelingen aan het licht komen moeten binnen 60 dagen aangepakt worden,

anders zal het certificaat opgeschort worden. Grote afwijkingen die niet aangepakt worden binnen nog eens 60 dagen zullen ertoe leiden dat het certificaat ingetrokken wordt. Kleine afwijkingen zullen in grote afwijkingen veranderd worden indien deze niet alvorens de volgende surveillancebeoordeling aangepakt zijn.

4.2.6 De maximale geldigheidsperiode van het certificaat is 5 jaar. De nieuwe beoordeling van naleving moet voor het einde van de periode van 5 jaar plaatsvinden.

4.2.7 Gedurende de levensduur van het certificaat, dient er ten minste jaarlijks controle- of surveillancebeoordeling op naleving uitgevoerd te worden, die rekening moeten houden met seizoensgebonden variaties.

4.2.8 Beoordelingen moeten de gebieden van potentiële milieurisico's en sociale risico's bevatten, maar moeten er niet beperkt tot zijn.

4.2.9 Het niveau van de steekproef die tijdens de certificeringsbeoordeling moet plaatsvinden, moet elke molen bevatten en gebaseerd zijn op een steekproef van minimaal 0,8% waarbij het aantal beheersonderdelen is.

4.3. Inzamelen van bewijs van belanghebbenden tijdens certificeringbeoordelingen

4.3.1 Procedures voor certificeringsbeoordelingen moeten het verzamelen van bewijs van alle relevante belanghebbenden bevatten, inclusief wettelijke instanties, inheemse personen, plaatselijke gemeenschappen, organisaties van werkers, plaatselijke en nationale NGO's van kleine boeren die ontworpen zijn om ervoor te zorgen dat alle relevante kwesties betreffende naleving van de RSPO-criteria geïdentificeerd zijn.

4.3.2 Procedures moeten door de certificeringsinstantie ten minste een maand voor de aanvang een publieke bekendmaking van de beoordeling bevatten. Bekendmakingen moeten minimaal relevante belanghebbenden (zie 4.3.3.) informeren in een gepaste taal en opmaak, inclusief het plaatsen van de bekendmaking op de website van het bedrijf (als die er een heeft), en het secretariaat van RSPO schriftelijk informeren (die de bekendmaking zal plaatsen op de website van RSPO). De bekendmaking moet ten minste gegevens bevatten over de entiteit of entiteiten die beoordeeld zullen worden, hun locatie, data van beoordeling, contactinformatie van zowel het bedrijf als de certificeringsinstantie, directe belanghebbenden zullen opmerkingen doorgeven aan de certificeringsinstantie en deze moeten in gepaste talen beschikbaar zijn.

4.3.3 Procedures moeten bewijs over alle relevante principes en criteria van belanghebbenden verzamelen, inclusief wettelijke instanties, inheemse personen, plaatselijke gemeenschappen [inclusief verplaatste gemeenschappen, indien aanwezig], werkers en hun organisaties [inclusief migrerende werkers], kleine boeren en plaatselijke en nationale NGO's.

4.3.4 In het geval dat operaties gevestigd zijn in gebieden die eerder van andere eigenaren/gebruikers waren en/of onderhevig zijn aan gewoonrecht van plaatselijke gemeenschappen en inheemse personen, moet de certificeringsinstantie direct met al deze partijen overleggen om te beoordelen of landoverdracht en/of landgebruiksovereenkomsten ontwikkeld zijn met hun vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming en om de naleving van de specifieke voorwaarden van dergelijke overeenkomsten te controleren (RSPO-criteria 2.2 en 2.3).

4.3.5 Controle- en surveillancebeoordelingen moeten ten minste jaarlijks uitgevoerd worden en moeten het verzamelen van bewijs bevatten om corrigerende handelingen te verifiëren of als reactie op klachten (zie 4.6.1 hieronder).

4.4. Publieke beschikbaarheid van documentatie, inclusief de resultaten van certificering.

4.4.1 Naast de vereisten van ISO-richtlijn 65 of ISO-richtlijn 66 moet de certificeringsinstantie op verzoek de volgende documenten publiekelijk beschikbaar maken en op hun website plaatsen:

- Indien het nalevingscertificaat uitgegeven is, moet er een beknopt verslag zijn volgens een standaardopmaat (zie annex 4) met daarin de resultaten van de certificeringsbeoordeling, inclusief een samenvatting van de resultaten, geïdentificeerde niet-naleving, en kwesties die door de raadpleging van belanghebbenden naar voren gebracht zijn. Het beknopte verslag moet door de certificeringsinstantie voorbereid worden en mag geen informatie bevatten die commercieel vertrouwelijk is of waarvan bekendmaking negatieve effecten op het milieu of negatieve sociale effecten zal hebben. Het verslag zal in gepaste taal beschikbaar zijn op de website van de RSPO en zal binnen twee maanden na de uitgave van de certificering beschikbaar gesteld worden.
- Procedures voor klachten en bezwaren, inclusief oplossingsmechanismen.
- Het register van gecertificeerde organisaties, die gegevens bevatten van de scope van elk certificaat, d.w.z. welke sites, hoeveelheid ton en/of processen goedgekeurd zijn.

4.5. Belangenverstrengeling

4.5.1 Procedures voor het identificeren en beheren van belangenverstrengelingen moeten een specifiek, onafhankelijk comité leveren, welke opgesteld is door de certificeringsinstantie. Het onafhankelijke comité moet uit ten minste drie externe leden bestaan en moet ten minste één keer per jaar bijeenkomen met managers van de certificeringsinstantie om in dit geval de prestatie van de certificeringsinstantie formeel te beoordelen.

4.5.2 Bestanden van de besprekingen van het comité met aanbevelingen en daaruit volgende

corrigerende handelingen ten aanzien van belangenverstrengelingen, moeten voor ten minste 10 jaar gehandhaafd worden.

4.5.3 Certificeringsinstanties en leden van beoordelingsteams moeten ten minste vijf jaar onafhankelijk zijn van het bedrijf of de groep bedrijven om als het niet hebben van belangenverstrengelingen beschouwd te worden.

4.5.4 Certificeringsinstanties mogen geen beheersadvies hebben gegeven aan het bedrijf dat geauditeerd wordt.

4.6. Mechanismen voor klachten en bezwaren

4.6.1 Procedures moeten een mechanisme voor klachten en bezwaren bevatten betreffende gecertificeerde organisaties dat open staat voor geïnteresseerde partijen.

Zie bijlage 5: Procedure voor klachten en bezwaren met betrekking tot de prestatie van certificeringsinstanties.

4.7. Controle van claims

4.7.1 Certificeringsprocedures moeten maatregelen om te zorgen voor naleving van RSPO-vereisten bevatten voor de controle van handelsmerken en beweringen van gecertificeerde organisaties.

4.7.2 RSPO-vereisten voor controle van beweringen zullen het volgende bevatten:

- Regelingen voor de controle van beweringen met betrekking tot naleving van de RSPO-criteria, inclusief het gebruik van goedgekeurde logo's en/of verklaringen. De betreffende onderwerpen dienen het volgende te bevatten: business-to-business correspondentie en verkoopdocumentatie indien naleving beweerd wordt, gebruik van beweringen danwel buiten producten (off-product: bij promotie materiaal) of op producten (on-product: gekoppeld aan certificering van toeleveringsketens) en het gebruik van specifieke logo's en/of goedgekeurde verklaringen. Dit bevat de specifieke goedgekeurde bewering met betrekking tot ieder RSPO toeleveringsketens mechanismen.
- Indien gecertificeerde organisaties een tijdsgebonden plan implementeren voor het behalen van certificering van alle relevante entiteiten, kunnen bepaalde bewering buiten producten (off-product claims) met betrekking tot het gebruik van goedgekeurde verklaringen gemaakt worden.

5. Financiering van RSPO-certificering

RSPO-certificering begint op basis van rechtstreekse commerciële relaties tussen certificeringsinstantie en degene waar de audit gehouden wordt.

6. Definities

Erkenning: Bevestiging van derde partijen dat een certificeringsinstantie formeel demonstreert dat het bekwaam is in het uitvoeren van specifieke certificeringstaken.

Beoordeling: Proces dat uitgevoerd wordt door een erkenning- of certificeringsinstantie om bepaalde normen en/of andere normatieve documenten te beoordelen.

Certificeringsinstantie: Derde partijen die de conformiteit van organisaties betreffende gepubliceerde standaarden of andere normatieve documenten beoordelen en certificeren.

Hoofdbeoordelaar: Beoordelaar die de algemene verantwoordelijkheid heeft voor specifieke beoordelingsactiviteiten.

Contracttelers: Boeren die de verkoop van FFB exclusief gecontracteerd hebben aan de teler/molenaar. Contracttelers kunnen kleine boeren zijn.

Kleine boeren: Boeren die palmolie telen, soms tegelijkertijd met de productie van andere gewassen voor eigen gebruik, waarbij de familie het grootste deel van het werk levert, en waarbij de boerderij de primaire bron van inkomsten is en waar het beplante gebied van palmolie normaal gesproken niet groter is dan 50 hectaren.

Belanghebbenden: Een individu of een groep met een legitieme en/of aantoonbaar belang in, of die direct getroffen wordt door, de activiteiten van een organisatie en de gevolgen van die activiteiten.

Surveillance: Set activiteiten ter controle van voortdurende vervulling van de certificeringsvereisten.

Bijlage 1: Procedure goedkeuring van nationale interpretaties

1. Achtergrond

De productie van duurzame palmolie bestaat uit juridische, economisch levensvatbare, milieubewuste en sociaal nuttig beheer en activiteiten. Dit wordt geleverd via de toepassing van de RSPO-principes en criteria voor de productie van duurzame palmolie en de bijbehorende indicatoren en richtlijnen (hier wordt in dit document naar de 'RSPO-criteria' verwezen).

Nationale interpretaties van de internationale indicatoren en richtlijnen zullen ook ontwikkeld worden. Totdat een nationale interpretatie van de internationale indicatoren en richtlijnen ontwikkeld en formeel door RSPO goedgekeurd is, zijn de internationale RSPO-criteria de toepasbare verificatienormen. In het geval dat de internationale RSPO-criteria gebruikt worden, moet de certificeringsinstantie via een adviesend proces plaatselijke indicatoren ontwikkelen, beschikbaar in de lokale taal. De eerste interpretatie van een certificeringsinstantie in een land moet ingediend worden bij het secretariaat van de RSPO.

Wanneer de internationale RSPO-criteria aangepast worden, moeten binnen 12 maanden gepaste wijzigingen in de nationale interpretatie aangebracht worden.

Om de algehele controle van de kwaliteit van een set vereisten waarvan beweerd wordt dat ze officiële interpretaties zijn van de RSPO-criteria, vooral in de plaatselijke legale context, wordt van nationale interpretaties goedkeuring of erkenning van RSPO geëist. Deze goedkeuring vereist naleving van het volgende:

- **Deelname:** Vereisten voor een nationale meerdere belanghebbenden (multistakeholder)-werkgroep die vertegenwoordiging van alle belanghebbende categorieën nastreeft (deel 2 hieronder).
- **Inhoud:** Vereisten voor de inhoud van een nationaal interpretatiedocument. (deel 3).
- **Proces:** Vereisten voor de ontwikkeling van een nationale interpretatie door een nationale meerdere belanghebbenden-werkgroep (deel 4).
- **Goedkeuring:** Eerste versie nationale interpretaties wordt ingediend bij RSPO voor formele goedkeuring (deel 5).

RSPO heeft tevens een stroomschema gemaakt die de elementen van deze procedure weergeeft.

2. Deelname

2.1 Het nationale interpretatieproces van RSPO moet geïnitieerd worden door een lid of leden van RSPO, wie optreedt/optreden als coördinator van het proces en als formele koppeling met de RSPO. Het lid of de leden zal/zullen verantwoordelijk zijn voor het organiseren van bijeenkomsten, secretariële functies en moet/moeten ervoor zorgen dat documenten op de RSPO-website geplaatst worden voor het algemene raadplegingproces.

2.2 De nationale interpretatiewerkgroep moet zelfgekozen vertegenwoordigers van de volgende RSPO-belangencategorieën bevatten waarbij ten minste een lid van elke belangencategorie een RSPO-lid moet zijn:

- Producenten, inclusief kleine boeren
- Toeleveringsketen en investeerders
- Milieubelangen
- Sociale belangen

Relevante overheidsvertegenwoordigers moeten ook uitgenodigd worden om deel te nemen.

2.3 Uitnodigingen moeten wijdverspreid gecirculeerd en gepubliceerd via de website van RSPO worden om te zorgen dat geïnteresseerde belanghebbenden voldoende kans krijgen om deel te nemen.

2.4 Het wordt aanbevolen dat de werkgroep tevens een aantal technische experts uitnodigt voor het leveren van technische ondersteuning voor de discussies van de groep.

3. Inhoud

3.1 Nationale interpretatiedocumenten zullen, met betrekking tot de gepaste indicatoren en richtlijnen die van toepassing zijn op nationaal niveau, specifieke interpretatie leveren aan alle of een aantal van de RSPO-criteria.

3.2 Nationale interpretatie moet de identificatie bevatten van toepasbare wettelijke vereisten. Conflicten tussen RSPO-criteria en nationale wettelijke vereisten moeten voor een resolutie naar RSPO worden gestuurd met een aanbeveling van de werkgroep over hoe de conflicterende elementen opgelost kunnen worden.

3.3 In het geval dat meetbare indicatoren ontwikkeld zijn op international niveau, moeten nationale interpretaties acceptabele prestatieniveaus hebben voor deze indicatoren. Nationale interpretaties moeten beperkt worden tot de scope van de RSPO-criteria en geen aanvullende elementen bevatten.

4. Proces

4.1 Het nationale interpretatieproces moet de volgende elementen bevatten:

- De werkgroep moet ten minste twee keer een fysieke bijeenkomst organiseren; ten minste een daarvan moet na de algemene raadplegingsperiode gehouden worden.
- Algemene raadplegingsperiode voor het verkrijgen van opmerkingen over concepten van vereisten, is in totaal ten minste 60 dagen. Eerste versies van documenten moeten in de gepaste talen beschikbaar gesteld worden en de werkgroep moet bewijs hebben dat het om inbreng heeft verzocht van producenten, toeleveringsketens en investeerders, milieubelangen en sociale belangen en hier rekening mee heeft gehouden.
- Veldproeven die gericht zijn op specifieke criteria die nationale interpretatie vereisten.

4.2 De werkgroep zal beslissingen nemen op basis van consensus. Voor het proces van nationale interpretatie betekent consensus:

Algemene overeenkomst, gekarakteriseerd door de afwezigheid van duurzame oppositie van substantiële kwesties van een nationale interpretatiewerkgroep met stemrechten en door een proces waarbij rekening gehouden wordt met alle meningen van alle betrokken partijen om conflicterende argumenten op te lossen⁴.

Houdt er rekening mee dat consensus geen unanimiteit impliceert.

4.3 De evaluatie periode van de nationale interpretatie moet consistent zijn met de evaluatie periode van de RSPO-criteria.

5. Goedkeuring

5.1 Het definitieve conceptdocument van nationale interpretaties zal ter formele goedkeuring ingediend worden bij RSPO. Het secretariaat van RSPO zal, met ondersteuning van technische experts, controleren of er voldaan is aan deze vereisten met betrekking tot deelname (deel 2), inhoud (deel 3) en proces (deel 4) en een aanbeveling indienen bij de raad van bestuur van RSPO.

5.2 Het goedkeuringsproces moet conflicten tussen de RSPO-criteria en nationale interpretatie oplossen.

5.3 De raad van bestuur zal tijdens elke bijeenkomst aanvragen voor goedkeuring van nationale interpretaties als agendapunt bespreken. De beslissing van de raad zal definitief zijn.

5.4 Na de goedkeuring van een nationale interpretatie wordt deze als verdere specificatie van de indicatoren en richtlijnen die bij de internationale RSPO-criteria horen geaccepteerd.

5.5 Nationale interpretaties die goedgekeurd worden door RSPO moeten in het Engels en in de gepaste plaatselijke taal op de website van RSPO worden geplaatst.

⁴Gebaseerd op ISO/IEC (1996). Richtlijn 2 Standaardisatie en bijbehorende activiteiten – Algemene woordenlijst. Geneva, Zwitserland.

Bijlage 1a: Procedure voor goedkeuring van de internationale algemene criteria als een nationale interpretatie in kleine, producerende landen.

Start datum: 1 oktober 2011

1. Achtergrond

De productie van duurzame palmolie bestaat uit juridische, economisch levensvatbare, milieubewuste en sociaal nuttig beheer en activiteiten. Het wordt geleverd via de toepassingen van de RSPO P&C voor duurzame palmolie inclusief indicatoren en richtlijnen (oktober 2007) (hier wordt in dit document naar de 'RSPO-criteria' verwezen). Totdat een nationale interpretatie van de internationale indicatoren en richtlijnen ontwikkeld is dat formeel goedgekeurd is door RSPO, is de toepasbare verificatienorm de internationale RSPO-criteria.

Nationale en plaatselijke interpretaties van de internationale indicatoren en richtlijnen kunnen in de volgende aanpakken ontwikkeld worden, zoals beschreven in bijlage 1 van RSPO-certificeringssystemen 2007:

1. Ontwikkeld via deelnemende meerdere belanghebbenden (multistakeholder)-werkgroepen
2. Ontwikkeld via een raadgevend proces dat door de certificeringinstantie mogelijk gemaakt wordt
3. Aannee van alle internationale RSPO-criteria als nationale interpretatie. (Bijlage 1 a)

In kleinere producerende landen moeten de noodzakelijke elementen voor deelname van meerdere belanghebbenden-werkgroep afwezig zijn en kan een land ervoor kiezen de internationale RSPO-criteria te gebruiken mits er aan bepaalde vereisten voldaan wordt (deel 2).

In ieder geval raadt het secretariaat van RSPO ten sterkste aan dat alle landen een nationale interpretatie ontwikkelen via deelnemende werkgroepen met meerdere belanghebbenden:

In gevallen waarin er gebruik gemaakt wordt van de andere opties raadt RSPO alle landen ten sterkste aan werkgroepen met meerdere belanghebbenden te ontwikkelen om bij het implementeren van RSPO te helpen aangezien een dergelijke deelnemende actie gunstig is voor ALLE PARTIJEN:

De erkenning dat de internationale RSPO-criteria aangenomen zijn als de nationale interpretatie van een klein producerend land (SPC) moet uitgevoerd worden via een indiening ter goedkeuring bij het secretariaat van RSPO en zal gepubliceerd worden op de website van RSPO.

De erkenning dat de internationale RSPO-criteria aangenomen zijn als de nationale interpretatie van een klein producerend land (SPC) moet uitgevoerd worden via een indiening ter goedkeuring bij het secretariaat van RSPO en zal gepubliceerd worden op de website van RSPO.

2. Vereisten voor goedkeuring

Om de gehele controle van de kwaliteit van een set vereisten waarvan beweerd wordt dat ze officiële interpretaties zijn van de RSPO-criteria, vooral in de plaatselijke legale context, zullen nationale interpretaties goedkeuring van RSPO moeten krijgen. Deze goedkeuring vereist naleving van het volgende:

2.1 De gehele output van CPO-productie van het land mag niet meer zijn dan 5% van de internationale CPO-productie.

2.2 Een volledige lijst met toepasbare plaatselijke, nationale, internationale wetten, conventies en verdragen moet nageleefd worden. Ook bekend als “wetten, conventies en verdragen” toepasbaar op de duurzame productie van palmolie van{land} – (LCT voor NI van {land}).

2.3 De toepasbare richtlijn voor kleine boeren is ook aangenomen

2.4 Een eerste versie van nationale interpretatie (bestaande uit de internationale RSPO-criteria, de gepaste richtlijnen voor kleine boeren en de volledige LCT voor NI's) wordt ingediend bij RSPO ter formele goedkeuring (deel 5).

2.5 Alle documenten moeten in het Engels en de plaatselijke taal zijn

2.6 Er is geen conflict met RSPO P & C en nationale wet

Indien één van de bovenstaande aan het begin of later niet voldaan is, dan moet een nationale interpretatie:

Ontwikkeld worden via deelnemende werkgroepen met meerdere belanghebbenden. (Bijlage 1 van RSPO-certificeringssysteem 20 07)

of

ontwikkeld worden via een raadplegend proces dat gefaciliteerd wordt door de certificeringsinstantie (bijlage 1 van RSPO-certificeringssysteem 2007)

3. Publieke raadpleging

3.1 De aanneming van de internationale RSPO-criteria voor het nationale interpretatieproces moet de volgende elementen bevatten:

3.1.1 Algemene raadplegingsperiode voor het verkrijgen van opmerkingen over de eerste versie nationale interpretatie (bestaande uit de internationale RSPO-criteria, de gepaste richtlijnen voor kleine boeren en de volledige LCT voor NI) van ten minste 60 dagen. RSPO is voldoende geïnformeerd vóór de

algemene bekendmaking.

3.1.2 De kennisgeving voor algemene raadpleging wordt op de website van het bedrijf geplaatst en de belanghebbenden, en de relevante overheidsinstanties worden schriftelijk op de hoogte gebracht van het bestaan ervan.

3.1.3 Conceptdocumenten moeten in het Engels en gepaste talen beschikbaar zijn.

3.1.4 Bewijs van algemene raadpleging moet in de documenten die ingediend worden bij de RSPO geleverd worden

4. Goedkeuring

4.1 Een definitief conceptdocument voor nationale interpretatie (bestaande uit de internationale RSPO-criteria, de gepaste richtlijnen voor kleine boeren en de volledige LCT voor NI) wordt bij RSPO ter formele goedkeuring ingediend.

4.2 Het secretariaat van RSPO zal, met de steun van technische experts, controleren of het document aan alle benodigde vereisten voldoet.

4.3 Het goedkeuringsproces moet conflicten tussen de RSPO-criteria en nationale wetgeving oplossen.

4.4 De raad van bestuur zal aanvragen voor goedkeuring van nationale interpretaties tijdens elke bijeenkomst als agendapunt bespreken. De beslissing van de raad zal definitief zijn.

4.4 De raad van bestuur zal tijdens elke bijeenkomst aanvragen voor goedkeuring van nationale interpretaties bespreken als agendapunt. De beslissing van de raad zal definitief zijn.

5. Richtlijnen met betrekking tot wat gepaste nationale wetgeving is

Handelingen en schema's met betrekking tot algemene of specifieke

5.1 Landbouw - alle aspecten inclusief vereisten voor licenties, quarantaine, plantenziekten en plagen, voorlichtingsdiensten en zaden met name - palmolie, productie en verwerking en export

5.2 Gebouwen en voorzieningen - alle aspecten van constructie, inclusief vergunningen, goedkeuringen en inspecties, veiligheid, huisvestingvereisten, bouwwerken, sanering, drinkwater en industrieel afval

5.3 Bedrijven – alle wettelijke verplichtingen, inclusief vergunningen en licenties om te runnen, registratie, belasting en btw, douane en accijnzen, arbitrage- en dispuutmechanismen, handel en concurrentie, controle van beveiligingspersoneel

- 5.4 Fabrieken en industriële faciliteiten, havens en opslag – alle operationele aspecten, inclusief vergunningen en goedkeuringen, licenties om te runnen, afvalbeheer
- 5.5 Arbeid – alle arbeids- en praktijkvereisten, voorwaarden waaraan voldaan moet worden betreffende accommodatie, sanering, werktijden en verenigingen, rechten van arbeiders, vakbonden, vooral - vrouwen op de werkplaats, leerlingen, industriële organisaties, arbeidersverzekering, jonge arbeiders en kinderen op de werkplaats, bepalingen minimumloon
- 5.6 Milieu - inclusief alle regelgevingen betreffende lucht, land, water, resources (inclusief flora en fauna) en gemeenschappen. De vereisten van milieueffectbeoordelingen. Vooral – zeldzame en bedreigde flora en fauna), afval en vervuiling, nationale parken en reservaten, bos, waterresources (afname van en afvoer in) - vereisten voor licenties en vergunningen om te runnen, waterkwaliteitsnormen en -testen, uitgraven van wegen en materialen voor het bouwen van huizen.
- 5.7 Chemicaliën – Import, registratie, transport, opslag, hanteren en verwerking van gebruikte chemicaliën in de molen, plantages en over het algemeen gebruik binnen het bedrijf vooral - pesticiden, ontvlambare, giftige en gevaarlijke goederen
- 5.8 Koolstofwater –opslag, transport, hantering en verwerking van alle soorten mineraaloliën en brandstof vooral – brandstof, diesel, benzeen en smeermiddelen en wetgeving over hen
- 5.9 Medisch - inclusief voorzieningen, registratie van artsen, opslag en beheer van medicijnen, volksgezondheid, geboorten en sterfte, zorg voor kinderen en zwangerschap, misbruik, huiselijk geweld en misbruik in het bijzonder – nieuwe wetgeving betreffende AIDS/HIV en andere infectie- of besmettelijke ziekten
- 5.10 Onderwijs – alle aspecten van het beheer en management van scholen en lessen
- 5.11 Landkwesties – inclusief overnames, registratie, titels, landdisputen, landoverdrachtregelingen, formatie van landgroepen, inheemse gewoonterechten, inheemse personen en hun rechten inclusief oplossing van disputen en juridische mechanisme en fysieke en ruimtelijke planning en alle aspecten van landbouwkundige ontwikkeling
- 5.12 Gezondheid en veiligheid op het werk – inclusief aspecten betreffende meldingen, rapporteren en die gekoppeld zijn aan verschillende handelingen op de fabriek of werkplaats en specifieke handelingen met betrekking tot gevaarlijke goederen, chemicaliën van praktijken vooral - elektriciteit, vuur en gas.
- 5.13 Transport – inclusief licenties van voertuigen, verkeersregelgevingen, wegen en het onderhoud daarvan.
- 5.14 Toepasbare praktijkrichtlijn

6. Richtlijnen met betrekking tot wat gepaste nationale wetgeving is

6.1 Bijlage 1 van de RSPO-principes en criteria voor de productie van duurzame palmolie inclusief indicatoren en richtlijnen oktober 2007, vermeldt de internationale conventies die door de RSPO geïdentificeerd zijn als relevant voor het ontwikkelen van een nationale interpretatie.

6.2 De lijst met internationale conventies die door de RSPO geïdentificeerd zijn als relevant voor het ontwikkelen van een nationale interpretatie die regelmatig bekeken zal worden.

Bijlage 2: Procedure goedkeuring certificering instanties

1. Achtergrond

RSPO zal een mechanisme gebruiken voor het goedkeuren van certificeringsinstanties dat gebaseerd is op accreditering van ISO-richtlijn 65 of ISO-richtlijn 66, waar de algemene erkenning tevens aangevuld wordt door een set specifieke procesvereisten van de RSPO-certificering. De erkenningsinstantie moet zelf in overeenstemming met de vereisten van ISO 17011 functioneren. Dit moet als ondertekenaar van het gepaste International Accreditation Forum (IAF) Multilateral Recognition Arrangement (MLA) aangetoond worden of via volledig lidmaatschap van de International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance (ISEAL).

RSPO heeft de vereisten van de ISO-richtlijn 65 of ISO-richtlijn 66 met een set specifieke vereisten voor het certificeringsproces aangevuld. Deze aanvullende vereisten voor certificering op basis van de RSPO-criteria en de RSPO-norm voor toeleveringsketens moeten binnen de erkenningsystemen van de certificeringsinstantie geïncorporeerd worden.

Certificaten van naleving met de RSPO-criteria kunnen niet uitgegeven worden op basis van beoordelingen die uitgevoerd zijn door certificeringsinstanties die niet goedgekeurd zijn door RSPO.

De certificeringsinstantie moet aan RSPO kunnen tonen dat hun erkenningsystemen alle vereisten voor het certificeringsproces (deel 2 hieronder) bevatten. De implementatie van deze vereisten zal jaarlijks door RSPO bekeken worden (deel 3 hieronder). Organisaties die gecertificeerd zijn door certificeringsinstanties die door RSPO goedgekeurd zijn mogen algemene beweringen maken met betrekking tot hun naleving (deel 4 hieronder).

2. Eerste goedkeuring van certificeringsinstanties

2.1 De certificeringsinstantie die de aanvraag doet moet de controlelijst invullen voor

certificeringsinstanties die een aanvraag doen (bijgevoegd bij deze procedure) en hun erkende systemen beschrijven die elk van de RSPO-vereisten incorporeert. Deze moet documentatie bevatten van de erkenninginstantie die volledige naleving met ISO 17011 (clausule 3.4.) aantoot. Bewijs op basis van clausule 3.3 moet het verslag van de erkenningsbeoordeling met betrekking tot de certificeringsinstantie bevatten. Het bewijs op basis van clausule 4.1.1. moet details bevatten over hoofdbeoordelaars. RSPO moet ervoor zorgen dat haar functionarissen of aangewezen experts de ontvangen documentatie verifiëren.

2.2 De controlelijst zal bekeken worden door het secretariaat van RSPO. Indien er gebrek aan bewijs is dat een specifieke RSPO-vereiste van het certificeringsproces aangepakt is, zal er aan de aanvrager om meer informatie gevraagd worden. Indien acceptabel bewijs van naleving van alle vereisten door de aanvrager is ingediend, zal het secretariaat een aanbeveling bij de raad van bestuur van RSPO doen dat de certificeringinstantie goedgekeurd moet worden.

2.3 De certificeringsinstantie die de aanvraag indient moet een gepaste beroeps-W.A.-verzekering.

2.4 Aanbevelingen voor goedkeuring van certificeringsinstanties zullen op de website van RSPO bekendgemaakt worden gemaakt tenminste 30 dagen voor de overwegingen van de raad van bestuur. Opmerkingen van belanghebbenden zijn welkom.

2.5 De raad van bestuur zal aanvragen voor de goedkeuring van certificeringsinstanties als agendapunt tijdens elke bijeenkomst bespreken samen met opmerkingen van verwante belanghebbenden. De beslissing van de raad zal definitief zijn.

2.6 RSPO zal een lijst met goedgekeurde certificeringsinstanties bijhouden op de website van RSPO. Een controlelijst voor certificeringsinstanties die een aanvraag doen zal publiekelijk beschikbaar zijn.

3. Jaarlijkse evaluatie certificeringsinstanties

3.1 Een goedgekeurde certificeringsinstantie moet een controlelijst jaarlijks voor de aanvraag ter evaluatie indienen bij RSPO. Dit moet relevante wijzigingen in de accreditatie status of geaccrediteerde systemen van de instantie identificeren en er moeten tevens relevante verslagen betreffende accrediteringscontrole bijgevoegd worden.

3.2 De raad van bestuur zal aanvragen voor jaarlijkse vernieuwing van de goedkeuring van certificeringsinstanties, samen met enige verwante klachten of bezwaren die door belanghebbenden ontvangen zijn bespreken, en andere relevante informatie betreffende de prestatie van de certificeringinstantie zal bij elke bijeenkomst een agendapunt zijn. De beslissing van de raad zal definitief zijn.

3.3 RSPO zal de relevante accreditatie instantie indien de certificeringinstantie de goedkeuring van RSPO verliest informeren.

4. Gebruik van RSPO-beweringen

4.1 RSPO zal contracten aangaan met certificeringsinstanties waardoor organisaties die gecertificeerd zijn door RSPO-goedgekeurde certificeringsinstanties algemene beweringen kunnen maken met betrekking tot naleving van de RSPO-criteria. Deze beweringen kunnen gemaakt worden conform de RSPO-regels.

4.2 Wanneer een certificeringsinstantie haar RSPO-goedkeuring verliest, blijven alle uitgegeven certificaten nog zes maanden geldig. Olie die geproduceerd is binnen die periode blijft gecertificeerd. RSPO moet alle certificaathouders informeren.

Bijlage 2 Controlelijst voor certificeringsinstanties die een aanvraag indienen

RSPO-vereiste voor accreditering	Erkenning certificeringsinstantie	Opmerkingen secretariaat RSPO
Clausule 3.3		
Clausule 3.4		
RSPO-vereiste voor certificeringsproces	Erkende systemen certificeringsproces	Opmerkingen secretariaat
Clausule 4.1.1		
Clausule 4.1.2		
Clausule 4.2.1		

Clausule 4.2.2		
Clausule 4.2.3		

Clausule 4.2.4		
Clausule 4.2.5		
Clausule 4.3.1		
Clausule 4.3.2		
Clausule 4.3.3		

Clausule 4.4.1		
Clausule 4.5.1		
Clausule 4.5.2		
Clausule 4.6.1		
Clausule 4.7.1		

Bijlage 3: Grote afwijkingen van de RSPO-principes en criteria - definitie van verplichte indicatoren

Voor alle RSPO-criteria zijn indicatoren gedefinieerd. Indicatoren zijn bepaalde stukken objectief bewijs die in orde moeten zijn om aan te tonen of te verifiëren dat er voldaan is aan het criterium.

Het gebruik van de internationale indicatoren

Totdat een nationale interpretatie van de internationale indicatoren en richtlijnen ontwikkeld en formeel goedgekeurd is door RSPO is de toepasbare norm de internationale RSPO-criteria. Indien de internationale RSPO-criteria worden gebruikt, wordt een subset van de internationale indicatoren gedefinieerd als 'verplicht' en wanneer deze niet nageleefd worden veroorzaken die automatisch de 'grote afwijkingen'. Deze staan vermeld in deze bijlage. Gebrek aan klachten met andere indicatoren veroorzaken een 'kleine afwijking'.

Nationale interpretatie

Nationale interpretaties van de internationale indicatoren en richtlijnen zullen ook ontwikkeld worden. Naast de vereisten van bijlage 1 vereist de goedkeuring van een nationale interpretatie door de RSPO tevens de volgende voorzorgsmaatregelen met betrekking tot afwijkingen:

- De volgende criteria moeten ten minste één verplichte indicator bevatten: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.1, 4.4, 4.6, 4.7, 4.8, 5.1, 5.2, 5.5, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 7.1, 7.2, 7.3, 7.5, 7.6, 7.7, 8.1.
- Ten minste 45% van alle indicatoren moet geïdentificeerd zijn als verplicht.
- De combinatie van indicatoren voor elk criterium moet voldoende zijn om naleving van het criteria te garanderen.

Opmerking: Bepaalde andere aanbevolen indicatoren zijn ook geïdentificeerd ter beschouwing in de evaluatie van de RSPO-criteria.

Principe 1: Toewijding aan transparantie

Criterium	Indicatoren die grote afwijkingen veroorzaken
<p>Criterium 1.1 Palmolieboeren en molenaars leveren voldoende informatie aan andere belanghebbenden over milieu-, sociale en juridische kwesties die relevant zijn voor RSPO-criteria, in gepaste taal & vormen om zo effectief deel te nemen aan besluitvorming.</p>	<p>Indicatoren:</p> <p>Bestanden van verzoeken en antwoorden moeten bewaard worden.</p>
<p>Criterium 1.2 Managementdocumenten zijn algemeen beschikbaar behalve waar dit tegengehouden wordt door commerciële vertrouwelijkheid of waar bekendmaking van de informatie zal leiden tot negatieve gevolgen voor het milieu of negatieve sociale gevolgen.</p>	<p>Indicatoren:</p> <p>Documenten die algemeen beschikbaar moeten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rechtsgronden land/gebruikersrechten (criterium 2.2). • Gezondheids- en veiligheidsplan (4.7). • Plannen en effectbeoordelingen met betrekking tot milieueffect en sociale effecten (5.1, 6.1, 7.1, 7.3). • Details van klachten en bezwaren (6.3). • Onderhandelingsprocedures (6.4). • Continue verbeteringsplan (8.1).

Principe 2: Naleving van toepasbare wetten en regelgevingen

Criterium	Indicatoren en richtlijnen
-----------	----------------------------

Criterion 2.1 Alle toepasbare plaatselijke, nationale en geratificeerde internationale wetten en regelgevingen worden nageleefd.

Indicatoren:

- Bewijs van naleving van relevante wettelijke vereisten.

<p>Criterion 2.2 Het recht op gebruik van het land kan aangetoond worden en wordt niet betwist door plaatselijke gemeenschappen met aantoonbare rechten.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Documenten die het legale eigendomschap of de lease, de geschiedenis van eigendom van het land en het werkelijke legale gebruik van het land aantonen. • Indien er disputen zijn of zijn geweest is extra bewijs van de wettelijke overname van het eigendom vereist en bewijs dat de voorgaande eigenaren en huurders een eerlijke compensatie hebben ontvangen, en dat deze vrijwillig en geïnformeerd geaccepteerd zijn. • Afwezigheid van aanzienlijke landconflicten, tenzij vereisten voor processen voor acceptabele conflictoplossing (criteria 6.3 en 6.4) bij de betrokken partijen geïmplementeerd zijn.
<p>Criterion 2.3 Gebruik van het land voor palmolie beperkt niet de wettelijke rechten of gewoonterecht van andere gebruikers zonder hun vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde goedkeuring.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaarten met daarop de omvang van erkende gewoonterechten (criteria 2.3, 7.5 en 7.6) • Kopieën van onderhandelde overeenkomsten die de goedkeuringsprocessen detailleren (criteria 2.3, 7.5 and 7.6)

Principe 3: Toewijding aan lange termijn economische en financiële levensvatbaarheid

Criterion	Indicatoren en richtlijnen
<p>Criterion 3.1 Er bestaat een geïmplementeerd managementplan dat gericht is op het behalen van lange termijn economische en financiële levensvatbaarheid.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een gedocumenteerd bedrijfs- of managementplan (minimum 3 jaar)

Principe 4: Gebruik van geschikte beste praktijkvoorbeelden door boeren en molens

criterium	Indicatoren en richtlijnen
<p>Criterium 4.1 Bedieningsprocedures zijn op een gepaste manier gedocumenteerd en worden consistent geïmplementeerd en gecontroleerd.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een mechanisme om consistente implementatie van procedures te controleren <p>Aanbevolen indicator: huidige en geautoriseerde SOP's.</p>
<p>Criterium 4.2 Praktijken handhaven bodemvruchtbaarheid op, of indien mogelijk verbeteren bodemvruchtbaarheid naar, een niveau dat optimaal en duurzaam rendement</p>	
<p>Criterium 4.3 Praktijken minimaliseren en beheren erosie en achteruitgang van de bodemkwaliteit.</p>	
<p>Criterium 4.4 Praktijken behouden de kwaliteit en beschikbaarheid van oppervlakte- en grondwater.</p>	<p>Aanbevolen indicator: Bescherming van waterwegen en watergebieden, inclusief het behouden en herstellen van gepaste bufferzones vlak bij het water langs alle gebieden met water tijdens of voor de herbeplanting.</p>
<p>Criterium 4.5 Plagen, ziektes, onkruid en geïntroduceerde invasie soorten worden effectief beheerd door middel van gepaste geïntegreerde plagenbestrijding (IPM).</p>	<p>Aanbevolen indicator: Een IPM-plan is gedocumenteerd en recent.</p>

<p>Criterion 4.6 Agrochemicaliën worden zo gebruikt dat ze geen gevaar voor de gezondheid of het milieu vormen. Agrochemicaliën worden niet profylactisch gebruikt en wanneer agrochemicaliën gebruikt worden die door de Wereldgezondheidsorganisatie gecategoriseerd zijn type 1A of 1B of opgenomen zijn in het verdrag van Stockholm of Rotterdam, zijn boeren actief op zoek naar alternatieven en dit is vastgelegd.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verantwoording van al het gebruik van chemicaliën. • Chemicaliën mogen alleen toegepast worden door bevoegde personen die de benodigde training hebben gevolgd en moeten altijd conform de productlabel toegepast worden. Geschikte veiligheidsvoorzieningen moeten geleverd en gebruikt worden. Alle voorzorgsmaatregelen die bij het product zijn gevoegd, moeten goed bekeken, toegepast en begrepen worden. Zie ook criterium 4.7 betreffende gezondheid en veiligheid. • Opslag van alle chemicaliën zoals beschreven in FAO praktijkrichtlijn (zie bijlage 1). Alle containers van chemicaliën moeten op de juiste manier verwerkt worden en niet voor andere doelen worden gebruikt (zie criterium 5.3)
<p>Criterion 4.7 Een plan voor beroepsgezondheid en veiligheid is gedocumenteerd, en wordt op een effectieve manier gecommuniceerd en geïmplementeerd.</p>	<p>Indicatoren:</p> <p>Het gezondheids- en veiligheidsplan dekt het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een gezondheids- en veiligheidsbeleid dat geïmplementeerd is en gecontroleerd wordt. • De verantwoordelijke persoon moet geïdentificeerd worden. Er zijn bestanden van regelmatige bijeenkomsten tussen de verantwoordelijke persoon en de werkers zodra zorgen over gezondheid, veiligheid en welzijn besproken worden. • Bijhouden van arbeidsongevallen.. Voorgestelde berekening: Lost Time Accident (LTA, verloren tijd vanwege ongevallen) (specificeer acceptabel maximum of demonstreer neerwaartse trend).
<p>Criterion 4.8 Al het personeel, alle werkers, kleine boeren en aannemers zijn goed getraind.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er worden voor welke werknemer trainingsbestanden opgesteld.

Principe 5: Milieuverantwoordelijkheid en -behoud van natuurlijke resources en biodiversiteit

Criterium	Indicatoren en richtlijnen
<p>Criterium 5.1 Aspecten van plantage- en molenbeheer die een effect hebben op het milieu zijn geïdentificeerd, en plannen om de negatieve effecten te elimineren en de positieve te promoeten zijn opgesteld, geïmplementeerd en gecontroleerd om aanhoudende verbetering aan te tonen.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedocumenteerde effectbeoordeling.

<p>Criterion 5.2 De status van zeldzame, bedreigde of uitstervende soorten en, indien aanwezig, gebieden met hoge conservatie waarde (high conservation value HCV) die op de plantage bestaan of die beïnvloed kunnen worden door plantage- of molenbeheer, moeten geïdentificeerd worden en de conservatie ervan moet in de beheerplannen en activiteiten opgenomen worden.</p>	<p>Indicatoren:</p> <p>Er moet informatie ingezameld worden dat zowel het beplante gebied zelf als de relevante bredere overwegingen op landschapsniveau (zoals gebieden voor wilde dieren) omvat. Deze informatie moet het volgende dekken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid van beschermde gebieden waarop de teler of molenaar een aanzienlijke invloed kan hebben. • Conserveringsstatus (bijv. IUCN-status), wettelijke bescherming, bevolkingsstatus en vereisten voor natuurlijke woongebieden voor zeldzame, bedreigde of uitstervende soorten, waarop telers of molenaars een aanzienlijk effect kunnen hebben. • Identificatie van woongebieden met hoge conservatie waardes, zoals zeldzame en bedreigde ecosystemen, waarop telers en molenaars een aanzienlijk effect kunnen hebben. <p>Indien zeldzame, bedreigde of uitstervende soorten of woongebieden met hoge conservatie waarde aanwezig zijn, valt het volgende onder gepaste maatregelen voor beheerplanning en -activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ervoor zorgen dat er aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de
<p>Criterion 5.3 Afval wordt verminderd, gerecycled, opnieuw gebruikt en op een milieuvriendelijke en sociaal verantwoorde manier weggegooid.</p>	
<p>Criterion 5.4 Efficiëntie van energieverbruik en gebruik van duurzame energie is gemaximaliseerd.</p>	

<p>Criterion 5.5 Gebruik van brand voor afvalverwerking en ter voorbereiding van land voor nieuwe beplanting wordt vermeden behalve in specifieke situaties, zoals geïdentificeerd in de ASEAN-richtlijnen of andere regionale beste praktijken.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gedocumenteerde beoordelingen op plaatsen waar vuur is gebruikt ter voorbereiding van land voor nieuwe beplanting.
<p>Criterion 5.6 Plannen om vervuiling en uitstoten te reduceren, inclusief broeikasgassen, zijn ontwikkeld, geïmplementeerd en worden gecontroleerd.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een beoordeling van alle vervuilende activiteiten moet uitgevoerd worden, inclusief gasemissies, stof-/roetmissies en afvalstroom (zie ook criterium 4.4)

Principe 6: Verantwoordelijke overweging van werknemers en van individuen en gemeenschappen die beïnvloed worden door boeren en molens

Criterium	Indicatoren en richtlijnen
<p>Criterion 6.1 Aspecten van plantage- en molenbeheer die een sociaal effect hebben zijn geïdentificeerd, en plannen om de negatieve effecten te elimineren en de positieve te promoten zijn gemaakt, geïmplementeerd en gecontroleerd om aanhoudende verbetering aan te tonen.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een gedocumenteerde sociale effectenbeoordeling. Bewijs dat de beoordeling is uitgevoerd met deelname van getroffen partijen. Deelname betekent in deze context dat georganiseerde kleine boeren tijdens de identificatie van effecten, het bekijken van resultaten en plannen voor verbetering, en het controleren van het succes van geïmplementeerde plannen hun meningen via hun eigen vertegenwoordigende instituten kunnen uiten.
<p>Criterion 6.2 Er zijn open en transparante methoden voor communicatie en consultatie tussen boeren en/of molens, plaatselijke gemeenschappen en andere getroffen of geïnteresseerde partijen.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gedocumenteerde consultatie- en communicatieprocedures.

<p>Criterion 6.3 Er bestaat een wederzijds overeengekomen en gedocumenteerd systeem voor het omgaan met klachten en bezwaren dat door alle partijen geïmplementeerd en geaccepteerd is.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het systeem lost disputen op een effectieve, tijdige en gepaste manier op. • Documentatie van beide processen waarmee een dispuut is opgelost en het resultaat ervan. • Het systeem is beschikbaar voor getroffen partijen.
<p>Criterion 6.4 Alle onderhandelingen met betrekking tot compensatie voor verlies van wettelijke of gewoonterechten worden via een gedocumenteerd systeem geregeld waarmee inheemse personen, plaatselijke gemeenschappen en andere belanghebbenden hun meningen via hun eigen vertegenwoordigende instanties kunnen uiten.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen van een procedure voor het identificeren van wettelijke en gewoonterechten, en procedures voor het identificeren van personen die recht hebben op compensatie. • Het proces en resultaat van onderhandelde overeenkomsten en compensatieclaims zijn vastgelegd en beschikbaar.
<p>Criterion 6.5 Betaling en voorwaarden voor werknemers van aannemers voldoen altijd ten minste aan de wettelijke minimumnormen of die van de industrie, en zijn voldoende om te voldoen aan de basisbehoeften van het personeel en om een bepaald beschikbaar inkomen te leveren.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Documentatie van betaling en voorwaarden.

Criterion 6.6 De werknemer respecteert de rechten van al het personeel om vakbonden op te zetten of lid te worden van vakbonden naar keuze en om collectief te onderhandelen. Indien het recht op vrijheid van vereniging en collectief onderhandelen beperkt is onder de wet, levert de werkgever parallelle middelen van onafhankelijke en vrijwillige vereniging en onderhandelingen voor dergelijk personeel.

Indicatoren:

- Een gepubliceerde verklaring in plaatselijke talen die de vrijheid van vereniging erkent.

<p>Criterion 6.7 Er wordt geen kinderarbeid gebruikt. Kinderen worden niet blootgesteld aan gevaarlijke werkomstandigheden. Werk door kinderen is acceptabel op familieboerderijen, onder toezicht van volwassenen, en wanneer dit het onderwijsprogramma niet verhindert.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Schriftelijk bewijs dat er voldaan is aan de minimumleeftijdseisen.
<p>Criterion 6.8 De werknemer zal zich niet inlaten met het ondersteunen van discriminatie op basis van ras, kaste, nationale afkomst, religie, handicap, geslacht, seksuele voorkeur, lidmaatschap van een vakbond, politieke overtuiging</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een algemeen beschikbaar beleid voor gelijke kansen inclusief identificatie van relevante/getroffen groepen in de plaatselijke omgeving.
<p>Criterion 6.9 Een beleid om seksuele intimidatie en alle andere vormen van geweld tegen vrouwen te voorkomen en hun reproductieve rechten te beschermen is ontwikkeld en toegepast.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een beleid voor seksuele intimidatie en geweld op de werkplaats, en bestanden van implementatie.
<p>Criterion 6.10 Boeren en molens handelen op een eerlijke en transparante manier met kleine boeren en andere plaatselijke bedrijven.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Huidige en voorgaande prijzen die voor FFB betaald worden zijn beschikbaar. Prijsmechanismen voor FFB-productiemiddelen/diensten moeten gedocumenteerd worden (indien deze onder het beheer van de molen of plantage zijn).
<p>Criterion 6.11 Boeren en molenaars dragen waar gepast bij aan plaatselijke duurzame ontwikkelingen.</p>	

Principe 7: Verantwoordelijke ontwikkelingen van nieuwe beplantingen

Criterium	Indicatoren en richtlijnen
<p>Criterium 7.1 Een uitgebreide en participerende onafhankelijke sociale effectbeoordeling en milieueffectbeoordeling wordt uitgevoerd voordat nieuwe aanplantingen of activiteiten, of de uitbreiding van bestaande, en de resultaten die geïncorporeerd zijn in planning, beheer en activiteiten opgesteld zijn.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Onafhankelijke effectbeoordelingen die uitgevoerd zijn via een participerende methodologie, inclusief externe belanghebbenden.
<p>Criterium 7.2 In de opzet van nieuwe beplantingen worden bodemenquêtes en topografische informatie gebruikt voor lokatie planning en de resultaten worden in plannen en activiteiten geïncorporeerd.</p>	<p>Indicatoren:</p> <p>Deze activiteit moet geïntegreerd worden met de SEIA vereist door 7.1.</p>
<p>Criterium 7.3 Nieuwe beplantingen sinds november 2005 (de verwachte datum waarop deze criteria zijn aangenomen door RSPO leden) hebben het oerbos of gebieden met één of meer hoge conservatie waardes (High Conservation Values) niet vervangen.</p>	<p>Indicatoren:</p> <p>Deze activiteit moet geïntegreerd worden met de SEIA vereist door 7.1.</p>
<p>Criterium 7.4 Uitgebreide beplanting op steil terrein en/of op marginale en fragiele bodem wordt vermeden.</p>	<p>Aanbeveling: 'Uitgebreide' behoeften moeten gedefinieerd worden en indicatoren uitgelegd worden.</p>

Criteria 7.5 Er zijn geen nieuwe beplantingen op land van plaatselijke mensen zonder hun vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde toestemming, die uitgevoerd zijn met behulp van een gedocumenteerd systeem waarmee inheemse personen, plaatselijke gemeenschappen en andere belanghebbenden hun meningen via hun eigen representatieve instanties kunnen uiten.

Indicatoren:

Deze activiteit moet geïntegreerd worden met de SEIA vereist door 7.1.

Richtlijn:

Raadpleeg criteria 2.2, 2.3, 6.2, 6.4 en 7.6 voor indicatoren en richtlijnen over naleving.

<p>Criterion 7.6 Plaatselijke mensen worden gecompenseerd voor overeengekomen landovernames en het afstaan van rechten, onderhevig aan vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde goedkeuring en onderhandelde overeenkomsten.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedocumenteerde identificatie en beoordeling van legale en gewoonterechten. • Opzetten van een systeem voor het identificeren van personen die in aanmerking komen voor compensatie. • Deze activiteit moet geïntegreerd worden met de SEIA vereist door 7.1. <p>Aanbevolen indicator: Kopieën van onderhandelde overeenkomsten</p>
<p>Criterion 7.7 Het gebruik van vuur in de voorbereiding van nieuwe beplantingen wordt vermeden behalve in specifieke situaties, zoals geïdentificeerd in de ASEAN-richtlijnen of andere regionale beste praktijken.</p>	<p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedocumenteerde beoordelingen op plaatsen waar vuur is gebruikt voor het voorbereiden van land op beplanting. • Deze activiteit moet geïntegreerd worden met de SEIA vereist door 7.1.

Principe 8: Toewijding aan aanhoudende verbetering in belangrijke activiteitsgebieden

Criterium	Indicatoren en richtlijnen
<p>Criterium 8.1 Boeren en molenaars controleren en bekijken regelmatig hun activiteiten, en ontwikkelen en implementeren actieplannen die aantoonbare continue verbetering in belangrijke activiteiten toestaan.</p>	<p>Indicatoren:</p> <p>Het actieplan voor aanhoudende verbetering moet gebaseerd zijn op een beschouwing van de voornaamste sociale en milieueffecten en mogelijkheden van de teler/molen, en moet een reeks indicatoren bevatten die gedekt wordt door deze principes en criteria. Deze moeten ten minste de volgende items bevatten, maar het is niet beperkt tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vermindering in het gebruik van bepaalde chemicaliën (criterium 4.6). • Milieueffecten (criterium 5.1.). • Afvalvermindering (criterium 5.3.). • Vervuiling en emissies (criterium 5.6). • Sociale effecten (6.1).

Bijlage 4: Opmaak algemeen beknopt verslag

1. Bereik van de certificeringsbeoordeling

- Soort (molen, landgoed en molen, etc. etc.)
- Locatie (kaart en GPS), molen en/of verklaring van hectaren
- Beschrijving van de voorraadbasis (fruitbronnen)
- Datum van beplantingen en cyclus
- Andere gehouden certificeringen (ISO, etc.)
- Organisatorische informatie/contactpersoon
- Gecertificeerd tonnage

2. Beoordelingsproces

- Beoordelingsmethodologie (programma, bezoeken aan de site)
- Datum van het volgende surveillancebezoek
- Hoofdbeoordelaar/beoordelingsteam
- Certificeringsinstantie
- Beschrijving van hoe de consultatie van belanghebbenden gemanaged werd.

3. Resultaten beoordeling

- Samenvatting van resultaten (sjabloon vereist) – beschikbaar binnen 60 dagen
- Geïdentificeerde afwijkingen en noemenswaardige positieve opmerkingen
- Kwesties geuit door belanghebbenden

4. Erkenning van interne verantwoordelijkheid door gecertificeerde organisaties

- Formele aftekening van resultaten beoordelingen

Bijlage 4A: Procedure voor jaarlijkse surveillance

beoordelingen

A4.1 Achtergrond

De jaarlijkse surveillancebeoordeling (ASA Annual Surveillance Assessment) is een set activiteiten die de continue naleving van vereisten voor certificering op basis van de RSPO-principes en criteria controleert. De ASA vindt jaarlijks plaats binnen 12 maanden na de datum van de laatste certificering, of de gedenkdag ervan, maar niet eerder dan 9 maanden erna.

Een rapport van de ASA moet bij de certificeringsinstantie ter heroverweging door RSPO en om het openbaar te maken ingediend worden. Het rapport moet binnen 30 dagen voor het einde van het surveillancebezoek ingediend worden en RSPO zal binnen 30 dagen na de ontvangst van het rapport een beslissing nemen. Tijdens deze periode van 60 dagen zal de huidige certificering geldig blijven.

De datum van ontvangst door RSPO is de datum waarop een rapport dat goed geschreven, technisch nauwkeurig en in naleving met de beoordeling is van RSPO-principes en criteria (P&C) ontvangen worden. Indien een rapport duidelijk niet voldoet aan het bovenstaande kan het ter verbetering teruggestuurd worden naar de certificeringsinstantie – in dat geval zal RSPO het rapport als niet ontvangen beschouwen. Na de periode van 60 dagen is de voortzetting van de voorgaande certificering onderhevig aan een heroverweging.

Na goedkeuring zal de certificering nog een jaar geldig zijn zonder tussenpozen. Indien de certificering eerder opgeschort is en hervat moet worden met de huidige ASA, zal de hervatting ingaan vanaf de laatste jaardag en geldig zijn tot de volgende jaardag.

De volumes van ALLE gecertificeerde producten moeten herzien worden, naar boven of beneden, op basis van de productie van het voorgaande jaar. Andere wijzigingen moeten indien nodig ook gemaakt worden (bijv. nieuw contactpersoon, adressen, etc.) De certificeringsinstantie moet tevens de instanties die aangewezen zijn door RSPO voor het beheren van de handel van RSPO-gecertificeerde producten (zoals Utz Certified en Green Palm Pte Ltd.) informeren en hen de herziene volumes van gecertificeerde producten leveren.

A4.2 Vereisten surveillancebeoordelingen

ISO-richtlijn 65 en ISO/IEC 17021: 2006 erkent dat er extra vereisten zullen zijn voor bepaalde certificeringsregelingen. Daarom vereist de RSPO-certificeringsbeoordeling, inclusief ASA,

naleving van 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3, zoals hieronder vermeld, naast die gespecificeerd door ISO-richtlijn 65 en ISO/IEC 17021. Ze worden vereist te garanderen dat er voldoende technische nauwkeurigheid en geloofwaardigheid in de beoordeling aanwezig zijn.

A4.2.1 Bevoegdheden van beoordelingsteams

4.2.1.1 De vereisten van ASA met betrekking tot de RSPO-principes & criteria zijn, *onder andere*, dat de certificeringsteams voldoende expertise hebben om ALLE verschillende aspecten van de RSPO R&C aan te pakken. Deze hebben betrekking op specifieke beoordelingen van juridische, technische, milieu- en sociale kwesties betreffende de productie van palmolie. Het beoordelingsteam moet tevens leden bevatten die vloeiend zijn in de belangrijkste plaatselijke talen waaronder die van potentieel getroffen partijen. Vertalers kunnen ingezet worden voor kleine plaatselijke talen maar niet voor de grote plaatselijke taal/talen die gesproken of gebruikt worden door het grootste deel van directe belanghebbenden in en in de omgeving van de productie-eenheid.

A4.2.2 Beoordelingproces

4.2.2.1 De procedures (die geformuleerd worden door de certificeringsinstantie) moeten eisen dat ASA een gepaste reeks methoden bevat voor het verzamelen van objectief bewijs, inclusief veldcontroles en interviews met interne en externe belanghebbenden.

4.2.2.2 De eenheid surveillancebeoordeling zal de gecertificeerde molen en de voorraadbasis zijn. Hieronder vallen:

- AL het land (of estate) dat rechtstreeks beheerd wordt of in eigendom is. Indien land dat rechtstreeks beheerd wordt of in eigendom is de oogst naar meer dan één certificeringseenheid stuurt, dan zal het samen met de eenheid die het grotere deel van de teelt op dat moment ontvangt beoordeeld worden. Eenmaal beoordeeld onder een certificeringseenheid zal het beheerde land onder die eenheid blijven totdat het niet langer hieraan levert of als er een rechtvaardige reden voor een wijziging is. Dergelijke wijzigingen moeten aan RSPO gemeld worden door de certificeringsinstantie.
- ALLE verwante kleine boeren (inclusief georganiseerde kleine boeren) indien hun fruitvoorraad is inbegrepen in de certificering, bij de molen. Verwante kleine boeren kunnen structureel gebonden zijn aan een contract, kredietovereenkomst of planning aan een bepaalde molen, maar dit verband is niet per se beperkt tot dergelijke bindingen. Verwante kleine boeren moeten binnen 3 jaar vanaf de datum waarop hun fruit voor het eerst geïntroduceerd werd in de molencertificering beoordeeld worden. Daarna moeten zij jaarlijks tijdens de ASA beoordeeld worden. Als de molen of kleine boer(en) er tijdens de geldigheid van 5 jaar van de molencertificering voor kiezen het verband te beëindigen (d.w.z. dat hun fruit niet meer verwerkt wordt door de molen), dan moet de certificeringsinstantie de datum van de beëindiging en de redenen daarvoor noteren.

4.2.2.3 Voor organisaties met gedeeltelijke certificering, moet de certificeringsinstantie de voortgang verifiëren en melden die gemaakt is op basis van het tijdsgebonden plan sinds

de laatste beoordeling voor het certificeren van andere eenheden binnen de organisatie. Wijzigingen die aan het tijdsgebonden plan gemaakt worden, bijvoorbeeld vanwege overnames/afstotingen, uitkomen of opnieuw uitkomen van landdisputen en/of arbeidsconflicten, moeten gemeld worden. De rechtvaardigingen van het bedrijf voor wijzigingen moeten samen met de overwogen mening van de certificeringsinstantie over de kwestie en aanbevelingen voor acceptatie/afwijzing ook gemeld worden. Indien de structuur van het moederbedrijf ook gewijzigd is in de loop van de implementatie van het tijdgebonden plan, om zo het plan te wijzigen, moet de wijziging in structuur legaal zijn en geregistreerd bij de relevante autoriteiten worden. De documentatie met betrekking tot dergelijke structurele wijzigingen moeten, indien nodig, ter verificatie gepresenteerd worden aan de certificeringsinstantie. Indien er bewijs is dat een tijdsgebonden plan niet opgevolgd wordt, of dat de voorwaarden die een tijdsgebonden plan rechtvaardigen veranderd zijn, moet de certificeringsinstantie dit in het beoordelingsrapport melden en de kwestie via het secretariaat van RSPO aan het klachtencomité van RSPO doorspelen. Het comité zal de omvang van de schending onderzoeken en adviseren over corrigerende maatregelen. Tijdens elke ASA moet de certificeringsinstantie tevreden zijn dat het bedrijf sinds het voor het eerst gecertificeerd is geen nieuw land geopend heeft zonder HCV-beoordelingen. Nieuwe overnames door het bedrijf die geen oerbossen of HCV-gebieden vervangen, moeten binnen drie jaar vanaf de datum van de overname voldoen aan de certificeringsvereisten. Nieuwe overnames die duidelijk oerbos of HCV-gebieden hebben vervangen, zullen niet in aanmerking komen voor RSPO-certificering en zullen, volgens de regels van gedeeltelijke certificering, het gehele bedrijf uitsluiten van certificering. Indien er een dispuut bestaat of oerbos of HCV-gebieden vervangen zijn of verloren zijn gegaan, moet het bedrijf op eigen kosten RSPO voorzien van een mening van een expert. Niet-naleving van de vereisten van gedeeltelijke certificering zal naar het klantencomité van RSPO doorgestuurd worden en kan tot opschorting van certificering voor het moederbedrijf en voor ALLE dochterondernemingen leiden.

4.2.2.4 Tijdens elke ASA moet specifieke aandacht worden besteed aan eerdere afwijkingen, zelfs als deze opgelost zijn. Zijn er grote afwijkingen die nog steeds gesloten zijn? En eerdere kleine afwijkingen moeten gecontroleerd worden om te kijken of deze opgelost zijn of niet. Zo niet, dan worden deze zwaarder gewogen naar de status 'grote' afwijkingen en zal het bedrijf 60 dagen krijgen om deze op te lossen. Nieuwe kleine afwijkingen moeten vóór de volgende ASA opgelost worden. Een aantal criteria eisen dat plannen gemaakt en geïmplementeerd worden. Terwijl de eerste certificeringsbeoordeling gericht kan zijn op de beschikbaarheid van plannen en de aanvang van de implementatie daarvan, moet ASA bewijs vinden van aanhoudende implementatie van alle plannen.

4.2.2.5 De surveillancebeoordeling moet ALLE molens en hun productiebasis van landgoed en kleine boeren bevatten. Indien de productiebasis uit meerdere eenheden bestaat, zal een steekproef (N) beoordeeld worden op basis van de formule $N = 0,8\sqrt{y}$, waar y het aantal eenheden is waarbij de resultaten altijd naar BOVEN naar het volgende hele getal afgerond worden. Wanneer alleen de steekproef van de voorraadbasis beoordeeld wordt, hebben eenheden die nog niet beoordeeld zijn of die eerder in het certificeringsprogramma beoordeeld zijn de voorkeur over eenheden die recenter zijn beoordeeld. Ongeacht de steekproef worden ALLE afwijkingen van de voorgaande

beoordelingen gecontroleerd op aanhoudende naleving.

4.2.2.6 De surveillancebeoordeling moet alle aannemers die rechtstreeks werken voor de certificeringseenheid, en de voorraadbasis bevatten.

A4.2.3 Opmaak van het surveillancebeoordelingsrapport

4.2.3.1 Het ASA-rapport dat geproduceerd wordt door de certificeringsinstantie moet het volgende bevatten in deze opmaak:

1. Scope van het surveillancebeoordelingsrapport

- Identiteit van certificeringseenheid: Locatie (kaart en GPS)
- Productievolume van ALLE gecertificeerde producten, werkelijke jaarlijkse volumes sinds de datum van de laatste verslagperiode en verwachte volume voor de volgende 12 maanden vanaf de huidige verslagperiode.
- Certificeringsgegevens: RSPO-lidmaatschapsnummer (inclusief nummers voor elke certificeringseenheid, te verkrijgen van het secretariaat van RSPO), certificaatnummer en datum van voorgaande beoordeling en certificering.
- Beschrijving van fruitvoorraadbasis inclusief profielen van de leeftijd van palm van alle rechtstreeks beheerde beplantingen voor elke beheerseenheid.
- Voortgang voor wat betreft het tijdsgebonden plan door moederbedrijf.
- Voortgang van georganiseerde kleine boeren of contracttelers voor wat betreft naleving van relevante normen - moet in overeenstemming zijn met het 3-jarige implementatieplan.
- Organisatorische informatie/contactpersoon of contractpersonen

2. Beoordelingsproces

- Namen van de leden van het beoordelingsteam en CV's van nieuwe leden die niet in het voorgaande beoordelingsteam zaten
- Beoordelingsprogramma

3. Resultaten beoordeling

- Overzicht van de resultaten voor elk principe en een aantal voorbeeldcriteria.
- Geïdentificeerde afwijkingen en noemenswaardige positieve en negatieve observaties.
- Status van afwijkingen (zowel kleine als grote) die eerder geïdentificeerd zijn, zelfs als deze al opgelost zijn.
- Kwesties geuit door belanghebbenden

4. Erkenning van interne verantwoordelijkheid door gecertificeerde organisaties

- Datum van het volgende surveillancebezoek
- Datum van sluiting van afwijkingen (zowel grote als kleine)

Aftekenen van resultaten surveillancebeoordelingen

Bijlage 5: Procedure voor klachten en bezwaren met betrekking tot de prestatie van certificeringsinstanties

1. Achtergrond

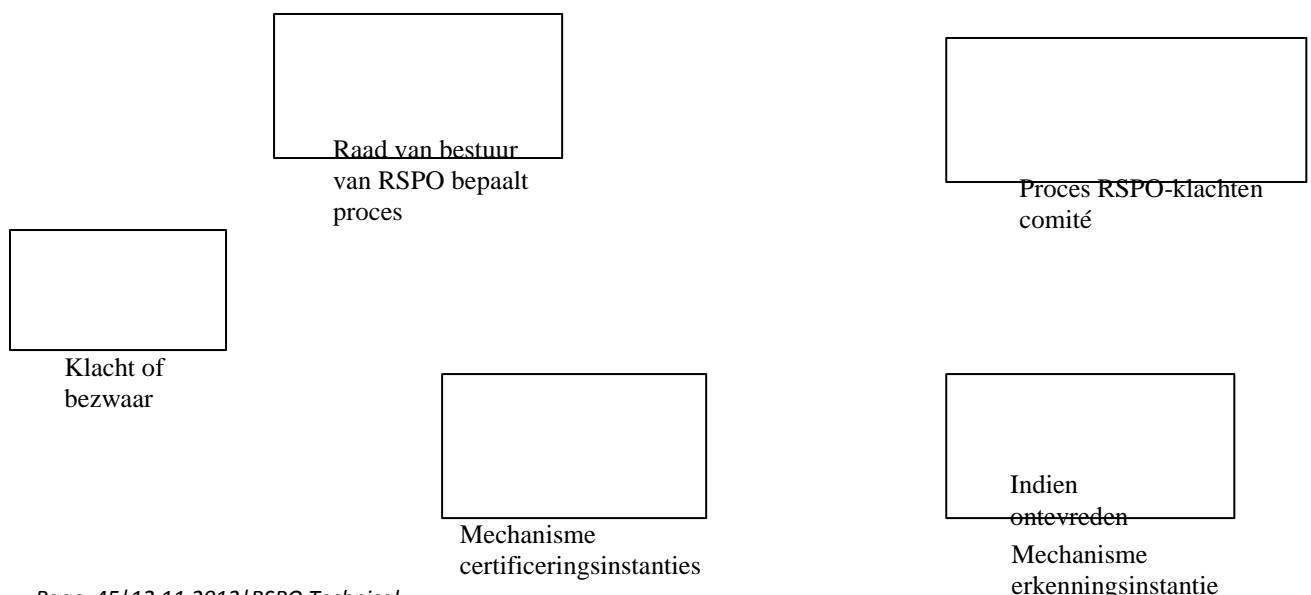
Deze procedures beschrijven het mechanisme voor het oplossen van klachten en bezwaren met betrekking tot de prestatie van geaccrediteerde certificeringsinstanties die door de raad van bestuur van RSPO goedgekeurd zijn.

Klachten en bezwaren kunnen door een geïnteresseerde partij ingediend worden als de geïnteresseerde partij een rechtmatig belang heeft in of rechtstreeks getroffen wordt door de activiteiten van de organisatie die beoordeeld is op naleving van de RSPO-criteria of de certificeringbeslissing.

Hieronder vallen klachten met betrekking tot het proces en de resultaten van een certificeringsbeoordeling of betreffende andere aspecten met betrekking tot de implementatie van de RSPO-certificeringssystemen.

2. Het accepteren van een klacht of bezwaar

2.1 Een klacht of een bezwaar kan ingediend worden via het mechanisme voor klachten van de certificeringsinstantie (die doorgestuurd zal worden aan de certificeringsinstantie en daarna aan RSPO indien degene die de klacht indient niet tevreden met het resultaat blijft) of rechtstreeks bij de raad van bestuur van RSPO. In dit laatste geval zal de raad van bestuur van RSPO bepalen of de klacht of het bezwaar eerst het mechanisme met de certificeringsinstantie moet volgen of dat deze rechtstreeks naar het RSPO-klachtencomité voor certificering gestuurd kan worden.

2.2 Tenzij de klacht rechtstreeks van het RSPO-klachtencomité voor certificering (zie 2.1) afkomt, zal RSPO de klacht of het bezwaar alleen overwegen wanneer de mechanismen van de certificerings- en erkenningsinstantie al gevolgd zijn. Indien degene die de klacht ingediend heeft niet tevreden is met het resultaat of met de voortgang van het bereiken van een oplossing, dan kan de klacht binnen 30 dagen formeel ingediend worden bij het secretariaat van RSPO. Het is de verantwoordelijkheid van degene die de klacht indient om ervoor te zorgen dat de klacht op een goede manier naar de raad van bestuur van RSPO is doorgestuurd. Om in aanmerking te komen voor overweging moet de klacht:

- Schriftelijk en ondertekend zijn door degene die de klacht indient of door hun gedelegeerde vertegenwoordiger;
- De standpunten waarop de klacht wordt gebaseerd specificeren, met betrekking tot specifieke vereisten van de RSPO-verificatiesystemen;
- Ingediend worden aan de hand van relevant schriftelijk bewijs;
- Aangeven welke stappen genomen zijn om de kwestie op te lossen alvorens de klacht wordt ingediend;

2.3 Na ontvangst van de klacht zal het secretariaat van RSPO de ontvangst formeel bevestigen. Het secretariaat van RSPO zal ervoor zorgen dat de partijen die bij de klacht betrokken zijn alle voorwaarden van deze procedure schriftelijk overeenkomen. De klacht of het bezwaar zal binnen 30 dagen na het accepteren van de klacht ter overweging doorgestuurd worden naar het 'Comité voor verificatie van klachten' van de raad van bestuur van RSPO.

3. RSPO-klachtencomité voor certificering

3.1 De leden van het comité zullen door de raad van bestuur van RSPO benoemd worden. Het comité moet uit ten minste vier individuen bestaan, inclusief ten minste een van elke RSPO-sector, namelijk producers, toeleveringsketens en investeerders, sociaal en milieu, samen met ten minste één externe expertadviseur op het gebied van erkenningskwesties.

3.2 De partijen die betrokken zijn bij de klacht hebben het recht om, met geldige redenen, bezwaar te maken tegen de betrokkenheid bij een specifieke klacht over een lid van het comité. De raad van bestuur zal een beslissing maken over enige bezwaren die door de partijen tegen de klacht gemaakt worden, en die zal definitief zijn. De leden van het comité zullen niet direct of indirect een partij zijn die bij de klacht betrokken is en moeten belangen die direct of indirect gerelateerd zijn aan één van de partijen of de klacht zelf vooraf bekendmaken. De raad van bestuur van RSPO moet ervoor zorgen dat

de samenstelling van het comité aan de vereisten voor onpartijdigheid voldoet.

3.3 Het algemene secretariaat van RSPO en haar afgevaardigde moet het secretariaat van het comité zijn, als niet stemmend lid, en moet strikt onpartijdig blijven in het verzamelen en presenteren van de feiten van de zaak.

4. Klachtenproces

4.1 Het RSPO-klachtencomité voor verificatie moet het bewijs dat de klacht bevestigd onderzoeken. Het comité kan via teleconferentie of op andere gepaste manieren samenkomen. Tijdens het beoordelen van bewijs dat de klacht bevestigd, kan het comité om aanvullende informatie vragen aan de partijen die betrokken zijn bij de klacht en van andere bronnen indien het comité dit nodig acht. De levering van informatie zal zonder vooroordeel naar de anderen toe geschieden.

4.2 Het comité zal na het bereiken van consensus een beslissing maken over de klacht. Consensus wordt gezien als de afwezigheid van tegenstand. Het comité zal binnen 90 dagen nadat de klacht doorgestuurd is haar beoordeling en aanbevelingen rapporteren aan de raad van bestuur van RSPO. In uitzonderlijke gevallen, zoals wanneer er geen beslissing genomen kan worden, kan het comité de raad van bestuur van RSPO om goedkeuring verzoeken voor een verlenging van maximaal 30 dagen. De raad van bestuur van RSPO kan een verlenging toestaan, dat onderhevig is aan een bevredigende uitleg van de redenen voor de verlenging.

4.3 De raad van bestuur zal bij elke bijeenkomst van het comité aanbevelingen als agendapunt bespreken. De beslissing van de raad zal definitief en bindend zijn voor alle partijen die betrokken zijn bij de klacht.

4.4 De definitieve beslissingen en vervolghandelingen zullen ingediend worden bij het RSPO-register voor klachten over certificering en worden door het secretariaat van RSPO onderhouden en zullen publiekelijk beschikbaar zijn. Het algemene secretariaat van RSPO is zoals vereist verantwoordelijk voor de implementatie van vervolghandelingen en voor het schriftelijk informeren van de partijen die betrokken zijn bij de klacht over de beslissing, niet later dan tien dagen na de datum van de beslissing.

Opmerking: Alleen certificeringsinstanties kunnen een certificaat intrekken.

5. Kosten

5.1 De kosten van het evalueren van klachten of bezwaren zal door de RSPO-klachtencomité voor

certificering bepaald worden.

5.2 Het comité zal beslissen of alle kosten of een gedeelte van de kosten voor het beoordelen van de klacht gedekt moet(en) worden door degene die de klacht indiende, door degene waarover de klacht ingediend werd, of door RSPO.

5.3 In het geval dat degene die de klacht indient de volledige kosten, of een deel ervan, moet betalen, dan is degene die de klacht indient verplicht om het verschuldigde bedrag binnen tien dagen na de datum van de beslissing te betalen aan RSPO.

i De processen voor het indienen en hanteren van klachten die geen betrekking hebben op het proces of op de resultaten van een certificeringsbeoordeling of andere aspecten met betrekking tot de implementatie van de RSPO-certificeringssystemen worden via andere processen afgehandeld. Deze zijn als volgt:

1. Klachten met betrekking tot de activiteiten van een RSPO-lid of –proces moeten zoals voorgeschreven door de RSPO-bezwaarprocedure afgehandeld worden. Hieronder vallen, onder andere:

- Klachten over een gecertificeerde organisatie betreffende een gebeurtenis of activiteit die plaatsvond na verificatie;
- Klachten over een nationaal interpretatieproces,
- Klachten dat een niet-gecertificeerd lid in strijd met de RSPO-gedragscode heeft opgetreden.

2. Klachten met betrekking tot het proces of de resultaten van een erkenningsbeoordeling of betreffende andere aspecten met betrekking tot implementatie of erkenning. Hierna wordt in eerste instantie verwezen naar de erkenningsinstantie in kwestie. Indien een klacht niet opgelost kan worden door de erkenningsinstantie, moet de klacht schriftelijk opnieuw ingediend worden bij het secretariaat van RSPO.